

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primor

dnevnik

7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

ecchi 6 - PP 559
7796-600
1 PD I
2418

maggio 1
533382-535723
fax 0481/532958

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 231 (14.322)

Trst, nedelja, 4. oktobra 1992

Mesec dni po sestrelitvi italijanskega transportnega letala G-222

Ameriška letala spet v Sarajevu Italija zahteva dodatna jamstva

Varnostni svet OZN bi moral sprejeti resolucijo o zapori zračnega prostora nad BiH
Srbska letala so včeraj spet bombardirala Zenico in druge bosansko-hercegovaške kraje

LJUBLJANA — Nekaj minut čez poldne je včeraj na sarajevskem letališču Butimir mesec dni po sestrelitvi italijanskega G-222 pristalo prvo letalo s človekoljubno pomočjo (na sliki AP). Ameriško transportno letalo C-130 hercules je s svojega oporišča v Frankfurtu pripeljalo dvajset ton hrane. Američanom naj bi že danes sledili Francozi, medtem ko Italija in Velika Britanija zahtevata dodatna jamstva. Ameriški predsednik Bush sedaj predlaga ukrepe za zaustavitev spopadov na Balkanu, med njimi je tudi zaprtje zračnega prostora nad Bosno in Hercegovino. O tem naj bi Varnostni svet OZN sprejel posebno resolucijo, o kateri se že posvetuje stalne članice svetovne organizacije. Doslej jo je podprla Velika Britanija, ZDA pa so napovedale tudi podporo za uresničitev take resolucije, če bodo to od njih zahtevali Združeni narodi. V vojaških krogih v Washingtonu ocenjujejo, da bi za zavarovanje spoštovanje resolucije lahko uporabili ameriška oporišča v Evro-

pi, ameriško obrambno ministrstvo pa ni hotelo povedati, katera vojaška sredstva ima na tem območju na voljo. Poznavalci menijo, da bi uporabili sredstva in tehniko, ki so v oporiščih po vsej Evropi in v oporiščih zveze NATO. O resoluciji je predsedničnim Varnostni svet neformalno že razpravljal, sprejeli pa naj bi jo predvidoma prihodnji teden.

Napovedano je, da naj bi v ponedeljek v Beograd dopotovala nova predhodnica modrih čelad, v kateri bo 70 francoskih, španskih, britanskih in ameriških častnikov. Do konca tedna bodo namestili še 6 do 7 tisoč pripadnikov modrih čelad, ki bodo nadzorovali človekoljubne konvoje, lahko pa bodo uporabljali tudi orožje.

Predstavniki mirovniških sil Združenih narodov so opozorili voditelje sprtih strani v Sarajevu, da bodo imenovali agresorje, če se obstreljevanje mesta ne bo takoj prenehalo. To bi pomenilo konec Unproforjeve politike popolne nevtralnosti v sp-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zadušitev upora v zaporu terjala 111 življenj

SAO PAULO — Najmanj 111 mrtvih je tragični epilog upora v največji brazilski in južnoameriški kaznilnici Carandirú pri Sao Paulu. Posebni oddelek brazilске vojaške policije sedaj obtožuje, da je upor spremenil v prvi pokol, saj so specialci vdrli v 9. krilo kaznilnice in si utirali pot z ročnimi bombami in rafali. Oblasti so tragedijo skrivale 24 ur, ker so v Sao Paulu volili novega župana, tragedija pa bi brzkone vplivala na izid volitev. Neka nuna, ki ji je uspelo priti v napol porušeno 9. krilo, je navedla, da so v njej iznakažena trupla, zogleneli in zadržani jetniki z rokami za hrbtom v znak predaje.

Jetnišnica Carandirú gostuje več kot 7.500 jetnikov, v 9. krilu pa je bilo kakih 2.500 zapornikov. Do upora naj bi prišlo po pretepu med dvema rivalskima skupinama.

Edini izhod v ustreznih odgovorih

VOJMIR TAVČAR

Ali se Italiji spet obetajo težavni časi podobno kot ob koncu sedemdesetih let, ko so se v pouličnih sprevodih mladih avtonomistov pojavljali simboli pištole P38 in ko se je »sivi pas« levičarskega skrajništva začel približevati terorizmu? To vprašanje se zaskrbeno ponavlja v časopisih že nekaj tednov, od kar je bil vsedržavni sekretar sindikata CGIL Trentin na prvi manifestaciji zoper Amatove ukrepe tarča vijakov in matic. Od tedaj skoraj ni bilo sindikalne manifestacije, ki je ne bi vsaj obrobno spremljalo nasilje, najhujši pa so bili petkovi incidenti v Rimu, kjer so se spopadi med policijo in peščico manifestantov spremenili v pravo bitko.

Iz časopisnih poročil je težko pravzaprav skoraj nemogoče, ugotoviti, kdo je odgovoren, da so incidenti dobili tak obseg in dejansko »preglasili« več kot sto tisoč glavo množico javnih uslužbencev, ki so se zbrali, da bi poudarili svoj »Ne« vladnim ukrepom. Še najbolj verjetno je, da so kot običajno odgovornosti porazdeljene: glavno odgovornost ima seveda skupnica nasilnežev, ki vidi v nasilnih prijemih s konca sedemdesetih let »rešitev« sedanjih težav, nedvomno pa tudi organi javne varnosti in sindikat niso znali najti pravih prijemov, da bi preprečili izgrede; nasprotno, z nekaterimi potezami so dolili nepotrebnega olja na ogenj.

Toda obrobni dogodki nasilja (da ne bo nesporazumov, povsem nesprejemljivi in vredni najostrejših obsodbe) kot tudi vprašanje, ki ga je postavil šef policije Vicari, kdo za kulisami dejansko usmerja in vodi nasilneže, ne bi bili zelo hud in zaskrbljujoč problem (rešili bi ga lahko z običajnimi ukrepi javne varnosti), če ne bi bila splošna gospodarska in družbena slika v Italiji

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Spadolini: Italija mora pristati na pogodbo iz Maastrichta, sicer ji bo trda predla Amato ponovno zagrozil z odstopom če bi mu parlament »ošibik« manever

RIM — »Usoda Italije je tesno povezana z usodo Evrope. Če ne bomo vsi skupaj, tudi Britanci, še letos ratificirali maastrichtske pogodbe, se bo 45-letna rast naše države nevarno prekinila,« je dejal predsednik senata Giovanni Spadolini (na sliki AP) in dodal: »Če pa bomo pogodbo ratificirali, bomo tudi lažje izpeljali program gospodarske sanacije.«

Vprašanje je, kakšen bo ta program po izteku razprave v poslanski zbornici in senatu. Finančni zakon 1993 in z njim ves vladni manever bo te dni predmet vročih razprav v parlamentu, ki se bodo odvijale pod pritiski z raznih strani. Confindustria poziva Amata, naj brž pocieni denar, »kot da bi bil manever že stvarnost«. To želi tudi delavec in upokojenec, toda podjetniki hočejo kaj več: še strožje ukrepe, seveda na račun ljudi v podrejenem delovnem razmerju, ki da z zahtevami po plačnih poviških spodbujajo inflacijo. Obratni pritisk pa prihaja iz sindikalnih vrst; blažji iz zmernejših sestavin CGIL in iz CISL

ter UIL, ostrejši pa iz opozicije Trentinu: Bertinotti poziva k oklicu vsedržavne splošne stavke že v prihodnjih dneh, vodstva treh sindikatov pa bi stavko okkalcala le, če parlament ne bo vladnih ukrepov umlačil. Grožnja si je privoščil celo tudi sam Amato: »Če si bo parlament drznil ošibiti manever, bom odstopil,« je izjavil Washington Postu.

Od parlamentarnega postopka je odvisno še kaj, recimo položaj lire, ki bo pristo nihalo do odobritve finančnega zakona in je zdaj znova pod pritiskom marke (delno tudi dolarja). Devizni trg pa je spet odvisen od Bundesbanke, ki sicer vztraja pri visoki ceni denarja, a tudi od možne pocenitve denarja v Ameriki, kjer so podatki o gospodarskem trendu malone vsak dan drugačni. Znižanje diskontne mere pa bi povečalo diferencial nasproti Nemčiji in trg bi vnovič podivjal. Tu je še problem V. Britanije, ki bi menda rada spustila funt sterling v evropsko nihavno košarico, toda pod pogojem, da bi nihalna pahljača znašala 6%.

Ob slavnostnem praznovanju tudi kontestacije, rasistični in antisemitski izpadi desnice Nemčija slavi drugo obletnico združitve

BERLIN — Nemčija je včeraj slavila drugo obletnico združitve. Osrednja slovesnost je bila v vzhodnonemškemu Schwerinu, kjer so se najprej ekumenske maše (katoliško-protestantske) in nato osrednje manifestacije v mestnem gledališču udeležili najvišji predstavniki ZRN s predsednikom Richardom von Weizsäckerjem in kanclerjem Kohlom na čelu.

Pred tem je bil Kohl deležen ostrih kontestacij, vanj so zagnali tudi tri jajca, policija pa je grobo posegla in aretirala 18 oseb, ki so kanclerju očitali, da ni izpolnil svojih obljub ob združitvi, da ne bo noben Vzhodni Nemec živel slabše kot pod komunizmom (telefoto AP).

Nedvomno je Nemčija prežeta z nezadovoljstvom, ki je najbolj očitno prav v nekdanji NDR. Na predvečer včerajšnjega slavlja so »neznanci« oskrunili dve židovski pokopališči in napadli tri zavetišča za azilante. Nič čudne-

ga torej, da je predsednik Weizsäcker v svojem govoru v Schwerinu najodločneje obsodil te »rasistične in antisemitske napade«. Ob zahtevah najodločnejšega posega varnostnih sil pa je nemški predsednik poudaril, da se ne sme vsega prepustiti policiji. »Mi sami, vsak izmed nas se je dolžan postaviti v bran naše demokracije, pravne države in človeške omike.« Poenotenje življenjskega standarda med zahodnim in vzhodnim delom države je za Weizsäckerja »velik cilj, prevelik, da bi ga lahko uresničili v prihodnjih petih letih«. Razvoj novih dežel »pa moramo uresničiti mi in ne naši sinovi«. Ob protestnih manifestacijah, ki pa jim ni uspelo skaliti prazničnega ozračja, in ksenofobnih izpadih, pa je treba omeniti oceno predsednika nemškega židovskega sveta Ignatza Bubisa, ki se ne boji, da bi se ponovilo leto 1933, ker je danes nemška demokracija trdnjša kot takrat.

Včeraj v Rimu aretirali štiri bivše ministrske funkcionarje Tudi na finančnem ministrstvu so se poslužili podkupovanja

RIM — Pred goljufijami, sleparijami in korupcijo niso varna niti ministrstva. Agenti davčnega odseka finančnih stražnikov so tako včeraj v Rimu aretirali štiri bivše funkcionarje pri ministrstvu za finance in za delo. Aretacije so v zvezi s preiskavo o nakupu palače za kataster v Rimu. Sodstvo je že v prejšnjih dneh v okviru iste preiskave zaprosilo za pooblastilo, da bi lahko aretirali demokršćanskega senatorja Carla Merollija, bivšega podtajnika za finance. Četvero bremenih obtožba sodelovanja v korupciji.

Preiskavo so sprožili štirje vnuki markiza Alessandra Gerinija, lastnika finančnemu ministrstvu prodane palače, ki so jo spremenili v osrednji katastrski urad. Gerini je pred smrtjo leta 1990 štiri

vnuke tudi razdedinil, tako da je v prijavi tudi obtožba o »pogojevanju nerazsodnega človeka«. Pred dnevi so že aretirali Vincenza Maresco, ki je bil posrednik med markizom Gerinijem in ministrstvom. Glavni osumljenec pa je markizov osebni prijatelj senator Merolli, ki ga obtožujejo, da si je prisvojil 15 milijard lir, ker je olajšal prodajo Gerinijeve palače. Merolli je bil za časa te kupoprodajne pogodbe podtajnik za finance in predsednik komisije, ki je morala oceniti Gerinijevo ponudbo. Markiz naj bi v obdobju od decembra 1989 do aprila 1990 izročil prvi obrok podkupnine v višini 8 milijard in 495 milijonov lir. Po njegovi smrti si je Merolli dal izplačati preostali znesek 6 milijard

lir 480 milijonov lir od Gerinijevih novih dedičev, Dobrodelnega inštituta za revne in handikapirane otroke. Povsem razumljivo rimski sodniki sedaj le čakajo, da senat izda pooblastilo, da lahko sprožijo postopek proti senatorju Merolliju.

Večjih zapletov ta škandal ne bi smel povzročiti. Povsem drugače je s škandalom v Abrucih. Aretacija predsednika in devetih odbornikov že povzroča izredne težave deželnemu poslovanju. Če bo upravna in institucionalna praznina trajala še nekaj dni, lahko Abruci izgubijo na stotine milijard lir nakazil, ki jih pogojujejo odločitve predsednika in njegovega odbora. V nevarnosti so tudi plače za uslužbenca abruških krajevnih zdravstvenih ustanov.

Skrbel je tudi za pranje denarja V Rimu aretirali znanega kamorista

RIM — Karabinjerji so v noči na soboto v Rimu aretirali 42-letnega Giuseppea Criscuola, ki naj bi bil »blagajnik« enega najbolj znanih neapeljskih kamorističnih klanov, ki ga vodi Ciro Mariano. Criscuolo je obtožen izsiljevanja, ker naj bi pred letom dni prisilil lastnika neke vile v kraju Forio D'Ischia, da mu jo proda za precej nižjo ceno, kot je bila vredna. Tako je plačal 120 milijonov namesto 450 milijonov lir, pa še te vsote ni poravnal v celoti.

Sile javnega reda so tudi ugotovile, da je Criscuolo, ki se je pred leti preselil v Rim, začel z različnimi trgovskimi dejavnostmi za pranje umazanega denarja, ki je prihajal od Marianovega klana. Domnevnega kamorista so aretirali v njegovem rimskem stanova-

nju, kjer živi skupaj s tremi hčerkami, medtem ko je žena Cecilia v zaporu zaradi domnevne pripadnosti organizaciji mafijskega kova. Ob aretaciji so našli številne čeke, potrdila o vplačilih in precejšnjo vsoto denarja, ki naj bi prihajala iz dejavnosti, ki jih je Criscuolo opravljal kot »računovodja« Marianovih. Tako se naj bi ukvarjal s preprodajo terenov, stariškega pohištva in avtomobilov, poleg tega pa naj bi tudi skrbel, da so zaprti člani »družine« dobili denar, plačeval pa je tudi njihove odvetnike. Criscuolo so aretirali že lani v Neaplju skupaj s še 59 osebami, ki so bile vse obtožene združevanja mafijskega kova. Toda zaradi preteka roka za pripor so ga izpustili in je tako spet obnovil svojo »dejavnost« v Rimu.

V spopadih v Gagri najmanj 300 mrtvih

TBILISI — Po trditvah tiskovne agencije Interfaks naj bi bilo v krvavih spopadih med gruzinsko vojsko in oboževanimi abhaškimi formacijami v petek v Gagri ubitih več kot tristo oseb. Pri tem Interfaks trdi, da naj bi samo redna vojska imela tristo mrtvih, medtem ko naj bi bilo na strani abhaških upornikov 25 mrtvih in 80 ranjenih. Isti viri tudi poročajo, da so letala gruzinske vojske tudi včeraj bombardirala Gagro in okoliške vesti. Pri tem naj bi bilo precej mrtvih v Nižnji Ešeri v bližini Sukumija. Interfaks še trdi, da je Edvard Ševardnadze zavrnil predlog abhaškega voditelja Vladislava Ardzinbaja, da bi se srečala v ruskem Sočiju ob Črnem morju.

V petek ponoči je gruzijski državni svet pozval generalnega sekretarja OZN Butrosa Galija, naj o dramatičnem položaju v Abhaziji razpravlja tudi Varnostni svet. V dokumentu, ki so ga poslali v New York, je še poudarjeno, da položaja ni mogoče več nadzorovati in da je zaradi stalnega infiltriranja »oboroženih teroristov« iz Rusije ogrožena tudi varnost Gruzije. Gruzinsko vodstvo pa je poslalo pismo tudi Borisu Jelcinu, kateremu očita, da Rusija ne spoštuje v celoti dogovora o Abhaziji, kot so ga podpisali 3. septembra. Od Moskve Gruzija tudi zahteva, da se ruske čete takoj in v celoti umaknejo iz Gruzije, v njej pa naj pustijo del orožja, kot to predvideva bilateralni dogovor.

Nedavni dogovor med Tudjmanom in Čosićem v bistvu prižgal zeleno luč za etnično čiščenje

SARAJEVO — Sodeč po ženevskem sporazumu med Hrvaško in ZR Jugoslavijo bo beograjskem režimu vendarle uspelo uresničiti največji del projekta »Vsi Srbi v eni državi.« Tisti »manjši«, neuresničljivi del se namreč nanaša na dejstvo, da v tej državi ne bodo živeli ravno vsi Srbi in na to, da le-ta ne bo »velika Srbija« temveč, v najboljšem primeru, Srbija v tako imenovanih avnojskih mejah.

Franjo Tudjman in Dobrica Čosić sta s svojimi podpisni ne le »uredila« (manj važno) vprašanje položaja polotoka Prevlaka, temveč s stavkom »da bodo omogočili humano preseljevanje ljudi, ki bi želeli živeti v drugi državi.« v bistvu tudi »legalizirala« množično preseljevanje Srbov in Hrvatov v smeri matičnih narodov oziroma držav, kar ni nič drugega kot etnično čiščenje Srbije oziroma Hrvaške. Glede na vzdušje v obeh državah, ki bi ga prav lahko imenovali z naraščajočo se ksenofobijo, ni povsem izključeno da bodo, opogumljeni z omenjenim sporazumom, na obeh straneh začeli ustvarjati dodatne »predpogoje« za »humano preseljevanje«

ljudi, čeprav so tudi sedanji več kot »ugodni« za takšno početje.

Gre namreč za dejstvo, da je že nekaj deset tisoč Hrvatov iz Vojvodine in Srbov iz Hrvaške, posebej iz delov Hrvaške, kjer ni bilo večjih vojaških operacij, medsebojno zamenjalo posestva, da se je par stotisoč Srbov iz Hrvaške izselilo v BiH, Srbijo, da se mlajši Hrvati, ki so pregnani iz Baranje tja v glavnem ne želijo vrniti in ne na koncu za dejstvo, da cel proces še zdaleč ni končan. Kvečjemu zdi se, da je to le uvod v množično preseljevanje ljudi, ki naj bi zajel največji del ozemlja nekdanje Jugoslavije.

Primer Srbije je dovolj zgovoren. Tudi uradni Beograd počasi začinja dvigati roke od projekta »velika Srbija« istočasno pa se na vse mogoče načine poskuša izogniti trem pokrajinam na tleh Srbije, vrniti pa v družbo »civiliziranega sveta.« To je le na videz neuresničljivo. Drži namreč dejstvo, da je pravično reševanje položaja nacionalnih manjšin v Srbiji predpogoj za vrnitev Srbije oziroma ZR Jugoslavije v

OZN, da je od vseh prebivalcev Srbije Srbov le nekaj več kot šestdeset odstotkov, da živi na severu Vojvodine dokaj homogena skupina Madžarov, v Sandžaku Bošnjakov ter Albancev na Kosovu. Prav tako ne drži dejstvo, da se bo Beograd izognil omenjenim pokrajinam le v primeru, če bi mu uspelo, da bi se po mirni poti, torej s sporazumi, znebil »odvečnih« Madžarov, Bošnjakov ter Albancev. Torej, če namesto njih naseli Srbe iz Hrvaške oziroma dela Bosne in Hercegovine. V tem primeru bodo Srbi, ki živijo izven matice Srbije, prav kmalu začeli izgubljati podporo matične države. Nekaj takšnega je bilo moč razbrati tudi ob ženevskih pogajanjih. Še več, zdi se, da se s takšnim »načinom reševanja« eksjugoslovskega vprašanja strinja tudi mednarodna skupnost. Poleg Tudjmana in Čosića, sta namreč na ženevskih pogajanjih sodelovala tudi predstavnik mednarodne skupnosti lord Owen in Cyrus Vance. Ni izključeno, da sta slednja omenjeni sporazum tudi narekovala. (NIA)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Ameriška letala

padih. Izvedelo se je tudi, da so zagrozili voditelji bosenskih Srbov Radovanu Karadžiću, da bodo začeli objavljati natančne informacije o topniškem obstreljevanju, če se le to ne bo končalo, enako pa velja tudi za bosansko-hercegovaške oblasti.

Bosansko-hercegovaško predsedstvo pa je Varnostnemu svetu, generalnemu sekretarju OZN Galiju, vršilcu dolžnosti ameriškega državnega sekretarja Eagleburgerju in britanskemu premierju Majorju poslalo pismo, v katerem se zavzema za spoštovanje sklepa o prepovedi letov nad BiH. V poslanici poudarjajo, da če resolucija ne bo sprejeta, bo to jasno sporočilo agresorju, da lahko nadaljuje z uničevanjem mest, z velikimi človeškimi žrtvami.

Sarajevo je bilo tudi včeraj tarča napadov. Agresor je mesto obstreljeval s protiletalskimi strojnimi. V občini Stari grad so bili dejavni ostrostrelci, v Dobrinji pa topništvo. Objavljena je bila navernost letalskega napada. Srbska letala so štirikrat bombardirala občino Tešan, za tem pa še Zenico. Pri napadu na Bihać je bila zadeta bolnišnica. S topništvom so obstreljevali Maglaj, Bosanski

brod, Gradačac in Stolac. V Bosanski Posavini so bile hude pehotne borbe, poročajo pa še o poskusu preboja na vsej obrambni črti. (NIA)

● Edini izhod

tako porazna. Glavni in bistveni problem italijanske družbe je namreč skoraj splošno nezaupanje ljudi v državo in v vse njene strukture. Ravno dogodki zadnjih tednov kažejo, da kriza ni zajela samo vlade in vladnih strank, pač pa tudi stranke opozicije in sindikate, katerim ljudje očitajo, da se niso znali pravilno in učinkovito zoperstaviti vladajočim krogom ter zaščititi interese delovnih ljudi.

Ulice in trgi italijanskih mest niso bili že dosti let tako polni kot v zadnjih tednih, od kar je vlada napovedala svoje ukrepe za ozdravitev italijanskega gospodarstva. Najbrž pa ima prav režiser Marco Bellocchio, ko ugotavlja, da množičnost manifestacij in jeza ne odražata moči in življenjskosti delavskega gibanja, pač pa sta posledica depresije in recesije. In največja nevarnost in eksplozivnost današnje italijanske situacije je prav v tej mešanici globokega nezaupanja v državo in v tradicionalne strankarske ter sindikalne strukture, naraščajoče jeze, nesposobnosti politič-

nega sistema in istočasnem pritisku mednarodnega trga na šibko italijansko gospodarstvo.

Ljudje so najbrž še pripravljeni sprejeti žrtve (brez veselja, saj zategovanje pasu ni nikoli veselilo nikogar), če bi grenko terapijo (s pravično porazdeljenimi bremenii) predpisal zdravnik, ki mu zaupajo. In to najbrž niso sedanje vladne sile, ki tudi same niso povsem prepričane v Amatove terapijo in so krepko razdvojene, a tudi ne opozicija, ki še ni znala nakazati jasnih ciljev in oblikovati jasnih predlogov mimo dokaj generične zahteve po drugačnem načinu vladanja. In rešitev niso niti lige, v volilnem uspehu katerih se bolj odslkava protest kot pa resnična prepričanost v učinkovitost predlaganega recepta.

Kakšna je torej rešitev? Z besedami jo je nakazal že marsikdo - vlada, v kateri bi bili od strank dokaj neodvisni ljudje, ki bi si zadala kot program nekaj bistvenih točk - udejvanil pa še nihče. Vprašanje je, ali ima sedanji italijanski politični sistem še dovolj življenjskosti in ali mu bo uspelo hitro reagirati na izzive, predvsem pa na nujne potrebe sedanjega časa. Dejstvo pa je, da časa ni več veliko in da pomanjkanje prepričljivih odgovorov (kot tudi morebitna kriza Amatove vlade brez pripravljenih alternativnih rešitev) vodi lahko samo v še večji kaos in v konservativne rešitve. Kar pa ne bi bila resnična rešitev.

ENAIIP

Furlanija - Julijska krajina
center za poklicno usposabljanje
TRST - Ulica dell'Istria 57

USPOSABLJANJE MLADIH — PODIPLOMSKI ENOLETNI
TEČAJI — INICIATIVE ZA IZPOPOLNJEVANJE

Ravnateljstvo sporoča, da so v teku vpisovanja:

- osnovni tečajji za mlade:
  - avtomehaniki (operaterji za servis avtomobilov)
- enoletni podiplomski tečajji:
  - tehnik prostorske kemije ● tehnik mikroelektronike
- kratki tečajji za izpolnjevanje:
  - razne tehnologije informatike (osnovni in specialistični tečajji)
  - razne avtomobilske tehnologije ● razne elektronske tehnologije

Katalogi tečajev so na razpolago v tajništvu šole od 9. do 12. ure in od 15. do 17. (v sobotah samo 9.-12.) Zaradi omejenega števila je na razpolago le še nekaj mest.

Vsi tečajji so na seznamu deželnega izobraževalnega programa, ki jih je potrdila in avtorizirala Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina.

OKRAJNER
POHIŠTVO

ULICA FLAVIA 53 - TRST - TELEFON 826644

**POPOLNA
RAZPRODAJA**

SPALNIC - KUHINJ - DNEVNIH SOB - SALONOV

ZARADI POPOLNE PRENOVITVE

Deželni odbornik Cruder pri pristojnem odboru v Rimu

Sodelovanje z vzhodom zahteva nove prometnice

RIM — Gospodarske in finančne težave, ki pestijo Apeninski polotok, utegnejo zadati hud udarec mednarodni vlogi Furlanije-Juljske krajine in vsega italijanskega severovzhoda. O tem je bil govor v Rimu, kjer se je deželni odbornik za prevoze Giancarlo Cruder sestel s člani odbora za gospodarsko načrtovanje na prometnem področju. Obravnavali so program naložb v infrastrukturi in prevoznim sistemom severovzhodnega predela države, kjer so potrebne infrastrukture naddeželnih in čezmejnih razsežnosti, saj gre za območje, ki ni strateškega pomena samo za odnotne pokrajinske in deželne stvarnosti, temveč za vso državo. Tedaj bi sleherna zamuda pri uresničevanju omenjenega programa zaostriža že itak negativni trend; ne samo, to ozemlje bi dokončno izirnila v obrobje in tako nepopravljivo oškodovala ves gospodarski sistem.

Investicijski program je v skladu s politiko razvijanja sodelovanja z vzhodom, ki jo izrecno potrjuje državni zakon o obmejnih območjih in zakon o kooperaciji z vzhodnoevropskimi državami, sicer pa že sam ustrejni razvojni program ministrskega sveta.

Program predvideva razmah prometnic med srednjo in vzhodno Evropo ter Jadranom, sicer preko uresničitve cestnih mrež v

vodoravni smeri Trst-Ljubljana-Zagreb-Budimpešta-Kijev in železniške mreže na osi Trst-Ljubljana-Budimpešta kot podaljška visokohitrostnih prog med Turinom, Benetkami in Trstom oziroma med Trbižem in Dunajem. Odbornik Cruder je posebej poudaril važnost izgotovitve železniške ranžirne postaje ter interporta v Cervignanu, kakor tudi izrednega programa za razmah integriranega pristaniškega sistema Benetke-Tržič-Trst, kar naj bi ob ustreznem angažiranju še koprškega in reškega pristanišča kronalo strateško sodelovanje med Italijo, Slovenijo in Hrvaško, kot tudi z deželami in državami na območju podonavskega zaledja.

Dalje sodi v naložbeni program okrepitev letališkega sistema Ronke-Benetke-Treviso-Verona, ki naj bi se oblikoval v pravi severni letališki pol, okrog katerega bi se osredotočal potniški in blagovni promet s srednjo in vzhodno Evropo. Cruder se je zavzel za pospešitev hitrosti na železniških progah Trst-Mestre in Mestre-Videm, za dopolnitev cestnih povezav na Tržaškem in za izgotovitev avtocestnega vozlišča Vileš-Gorica. Nadalje je tudi predlagal nujno prekvalifikacijo prometnic med Gorico, Vidmom in Pordenonom ter Ceneglianom in med Pordenonom in Spilimbergom ter avtocesto Alpe-Jadrana.

Glas slovenskih socialistov o ratifikaciji konvencije Slovenski TV program je treba naglo udejaniti

Zadovoljstvo izrazil tudi Franco Brussa

TRST — Vest, da je ministrski svet ratificiral konvencijo o uvedbi slovenskih televizijskih oddaj v Furlaniji-Juljski krajini, je zadovoljno sprejel tudi predsednik Deželnega odbora za radiotelevizijsko službo Franco Brussa. Ob ugotovitvi, da je od sprejetja ustreznega zakona minilo že polnih sedemnajst let, je izrazil željo, da bi zdaj tudi čimprej udejanili to, kar predvideva konvencija. Franco Brussa je ob tej priliki pozval vlado, »ki je v tem primeru pametno ravnala«, naj popravi dekret o razdelitvi televizijskih frekvenc, ki je oškodoval deželno FJK oziroma prizadel pluralnost množičnega obveščanja in s tem tudi specifičnosti deželne stvarnosti.

TRST — Deželna slovenska komisija Socialistične stranke Italije izraža zadovoljstvo, da je vlada končno ratificirala konvencijo o uvedbi slovenskih TV oddaj. S tem v zvezi slovenski socialisti izražajo zahvalo vsem, ki so se v teh letih prizadevali, predvsem vodstvu slovenskih programov, da bi naša narodnostna skupnost vendarle dobila televizijske oddaje v materinem jeziku.

Važno je, ko je politični postopek že mimo, da se čimprej udejanijo tudi tehnični postopki in da bodo slovenski televizijski programi stekli. V tem pogledu se bo tudi Deželna komisija prizadevala, da se bo na odgovornih mestih aktivizirala in uresničila načrt TV programov, ki naj odražajo potrebe in hotenja celotne narodnostne skupnosti, piše v tiskovnem sporočilu omenjene komisije.

V zvezi s sredstvi obveščanja komisija podpira prizadevanja Primorskega dnevnika, da bi razširil svojo odmevnost in da bi postal vseslovenski časopis, kar bo vsekakor, predvsem z informativnega vidika, koristilo tako matični državi kakor zamejstvu.

Vestem, ki prihajajo iz Rima o ohranjanju finančnih postavk za pospeševanje sodelovanja ob meji, gre slediti s posebno pozornostjo. Zato tudi v zakonu za obmejna območja je treba v celoti ohraniti tiste postavke, ki zadevajo pomoč slovenski in italijanski manjšini. S tem v zvezi je nujno, da se dokončno uredijo postopki, ki bodo našim kulturnim ustanovam zagotovili nemoteno delovanje. Ob tem komisija poziva Deželo, naj čimprej skliče in aktivizira komisijo, ki je bila za to ustanovljena.

Boj za uveljavljanje naše narodnostne skupnosti beleži pomemben uspeh, nadaljuje tiskovno sporočilo. Razsodba tržaškega prizivnega sodišča, ki je odredilo, da je mogoče rabiti slovenski jezik tudi na goriškem sodišču, pomeni novo etapo v prizadevanju za doseg naših pravic.

S tem v zvezi Deželna slovenska komisija PSI izraža podporo vsem trem slovenskim svetovalcem na tržaški Pokrajini, ki so spregovorili v slovenskem jeziku. Glede tega vprašanja se distancira od tistih tržaških predstavnikov socialistične stranke, ki z zgrešenimi potezami, kar zadeva narodnostna vprašanja, gradijo politični kapital. Slovenski socialisti so prepričani, da začetno preverjenje znotraj stranke bo razčistilo tudi vse tiste nejasnosti, ki so značilne predvsem v tržaški PSI. Zgodovina te stranke je dokazala, da si ne sme in ne more privoščiti spodrseljave glede narodnostnih vprašanj. To bi pomenilo izneveriti se samim idealom in vsebinam, ki morajo tudi v teh, za stranko težkih časih, ostati vodilo in vzpodbuda pri premagovanju ovir in pri redefiniciji vloge, ki jo mora Socialistična stranka Italije igrati v italijanski družbi.

Vloga nepriznanih narodov pri oblikovanju Evrope narodov - izkustva preko meje

17. srečanje etničnih skupnosti v Vidmu

VIDEM — Vloga nepriznanih narodnosti pri oblikovanju Evrope narodov - Izkustva in načrti »preko meja«. Tako se bo glasila tema 17. srečanja etničnih skupnosti sosednjih dežel, ki se bo začelo v petek, 9., in zaključilo v nedeljo, 11. oktobra, na Univerzi v Vidmu v organizaciji Inštituta za furlansko kulturo in radijske postaje Onde Furlane ter pod pokroviteljstvom deželne uprave Furlanije-Juljske krajine in videmske Pokrajine.

Srečanje se bo pričelo v soboto ob 9. uri in sicer s posegom dr. Francija Zwitterja, koordinatorja srečanja, ter s pozdravnim nagovorom Federica Rossija, predsednika omenjenega furlanskega inštituta. Temu bodo sledili trije referati.

Prof. Gunther Hold z Univerze v Celovcu bo obravnaval temo »Brez meja. Zgodovinske beležke o vlogi malih narodov v prostoru Alpe-Jadrana«.

Član slovenskega predsedstva prof. Matjaž Kmecl se bo lotil vprašanj malih narodov, anonimnosti, notranje emigracije in posebnega stila življenja.

Prof. Giancarlo Menis, ravnatelj Deželnega centra za katalogizacijo umetnostne dediščine Furlanije-Juljske krajine, pa bo spregovoril o zgodovinskih koreninah pri načrtovanju evropske regije.

Ob tej priložnosti bodo predvajali tudi film pred kratkim preminulega pesnika in misleca patra Davida Marie Turola »Zadnji«.

V soboto se bo zasedanje pričelo s poročili predstavnikov etničnih skupnosti. Popoldne bo sledila razprava, ki jo bo sklenil predstavnik sekretariata evropskega urada za manj govorjene jezike dr. Donall O'Riagain. Zaključno poročilo pa bo imel filozof in publicist iz Milana Gianluca Bocchi.

Uradni jeziki srečanja bodo nemščina, slovenščina, hrvaščina, furlanščina in italijanščina.

V okviru te pobude bo Inštitut za furlansko kulturo v petek, 9. oktobra, ob 15. uri v konferenčni dvorani videmske Univerze predstavil knjigo Pavla Stranja »La comunità sommersa«. O delu bo spregovoril prof. Teodoro Sala s tržaške Univerze.

RUDI PAVŠIČ

Na izrednem zasedanju skupščine Unije Italijanov za Istro in Reko Danes bi morali izvoliti predsednika

KOPER — Vseh štiriinšestdeset svetovalcev, kolikor jih sestavlja skupščina nove Unije Italijanov za Istro in Reko, bo imelo danes v Rovinju na moč težko nalogo: na izrednem zasedanju bodo morali skušati izvoliti novega predsednika osrednje organizacije italijanske narodnostne skupnosti, ki bo nasledil pokojnega prof. Antonia Bormeja. Utegnilo bi priti celo do kakšnega prenečenja, kajti ves tisti del manjšine, ki živi na Hrvaškem, ni bil še nikoli v takšni negotovosti in v določenem pogledu tudi tako prepričan lastni usodi.

Paradoksalno izkazuje novi režim, ki je na oblasti v Hrvaški - Hrvatska demokratska zajednica predsednika Franja Tudjmana - tako rekoč vsak dan večjo nestrpnost do italijanske etnične manjšine. Čemu takšno zadržanje stranke, ki je na avgustovskih volitvah premočno zmaga? Med glavnimi razlogi je prav gotovo okoliščina, da se ni doslej še noben pripadnik italijanske skupnosti v Istri in na Reškem vpisal v to stranko. V preteklih dneh je na hodnikih Sabora sam predsednik Stipe Mešič izrazil nejevoljo, »ker ni do sedaj noben Italijan iz Istre smatral za umestno, da se vpiše v stranko, ki je

povlekla Hrvaško iz zasvoženega komunističnega režima«. Prava žalitev, torej, za edino stranko na oblasti, ki je sicer že pokazala, kakšna pravzaprav je, na tačin, da je izključila edinega italijanskega poslanca v Saboru, prof. Furia Radina, iz vseh parlamentarnih komisij, ki obravnavajo specifične probleme manjšinskih skupnosti na hrvaških tleh!

Druugo, kar ne prav nič prija zagrebškimi oblastnikom, je okoliščina, da je UI med kratko julijsko volilno kampanjo brezpogojno podprla Demokratiški istarski Sabor, se pravi stranko, ki je doživela v Istri pravi triumf in ki se zavzema za uvedbo modernega evropskega regionalizma tudi na Hrvaškem. Ta stranka in njeni zavzniki, torej tudi Unija Italijanov, so potemtakem pravi heretiki za zagrebške voditelje, ki pridigujejo skrajni centralizem. Tudi ne gre pozabiti, da je Tudjman med obiskom v Istri obtožil Demokratiški istarski Sabor pravcatega iredentizma in celo ločitvenih težnj srbskega kova! V Zagrebu prav tako niso pozabili, da je UI ob avgustovskih volitvah javno izjavila, da se je z Italijani v Istri ravnalo kakor z državljanji serije B. Nadaljnje posvarilo je prišlo iz vrst Hrvatske stranke prava in Nezavisne istarske stranke v Rovinju, ki očitata italijanskemu podžupanu Domenicu Bissiju, da je ob občinskem prazniku spregovoril prej italijansko in šele potem v hrvaščini; to so označili kot nesprejemljivo in kot jasno protihrvaško provokacijo. Očitno so pri obeh strankah spregledali rovinjski statut, ki postavlja na isto raven oba jezika. Višek pa predstavljajo čedalje bolj napeiti odnosi med Hrvaško in Slovenijo, ki vplivajo tudi na stike med Italijani v obeh republikah. Tudi sicer pa je v nekaterih Skupnostih Italijanov čutiti moralno in materialno neugodje manjšincev na hrvaških tleh.

Vrnimo se k današnjemu zasedanju. Trem imenom kandidatov za nasledstvo na predsedniškem mestu UI (dr. Fulvio Varljen z Reke, prof. Giovanni Radossi iz Rovinja in prof. Giuseppe Rota iz Umaga), ki so prišla na dan na sejah izvršnega odbora, se je zdaj pridružil še novinar Ezio Giuricin, urednik reške revije Panorama, voditelj oddaj o Istri na tržaškem sedežu RAI 3 in tesen sodelavec prof. Bormeja, sicer razumnik, ki je bil svojčas organizacijski tajnik UI. Za kandidata pa velja tudi še novinar Elio Velan, dopisnik reškega dnevnika La Voce del popolo iz Rovinja, ki je s prof. Radinom kandidiral za predstavnika italijanske manjšine v Saboru.

Možno je seveda, da danes ne bodo izvolili predsednika, če pa ga bodo, bo vršil to dolžnost le nekaj mesecev, do prihodnjih volitev, ki bodo v prvi polovici 1993.

ENNIO OPASSI

Manjšina v Piranu ima lastno zastavo

PIRAN — Skupnost Italijanov »Giuseppe Tartini« v Piranu izreka zadovoljstvo nad razrešitvijo vprašanja o izobešanju zastave krajevne narodnostne skupnosti. Problem so rešili tako, da so na drog z italijansko zastavo namestili trak z barvami slovenske zastave, s čimer so dosegli, kot piše v tiskovnem sporočilu omenjene skupnosti, pravičen in dostojanstven kompromis, ki je v skladu z ustavno pravico, po kateri lahko narodnostne skupine po lastni volji izbirajo svoje simbole, obenem pa omogoča takojšnje razobešenje manjšinske zastave.

V prepričanju, da bo ta popravek k občinskemu statutu privedel do izobešenja zastave narodnosti v piranski občini, se želimo zahvaliti izvoljenim občinskim predstavnikom in županu Franku Fičurju za tvorno sodelovanje pri razreševanju tega problema, še piše v tiskovnem sporočilu piranske Skupnosti Italijanov.

Med najvišjimi donosi na tržišču

Možnost odbitka pri davki

Maksimalna prilagodljivost

To so nekatere značilnosti zavarovanja

PREVIDENZA

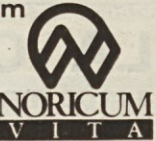
Nov način varčevanja z zavarovanjem

Pojasnila in osebne predračune dobite

v Noricum Vita

v Trstu - Ul. Valdirivo 21 - Tel. (040) 367700

v Gorici - Ul. Morelli 36/38 - Tel. (0481) 536360

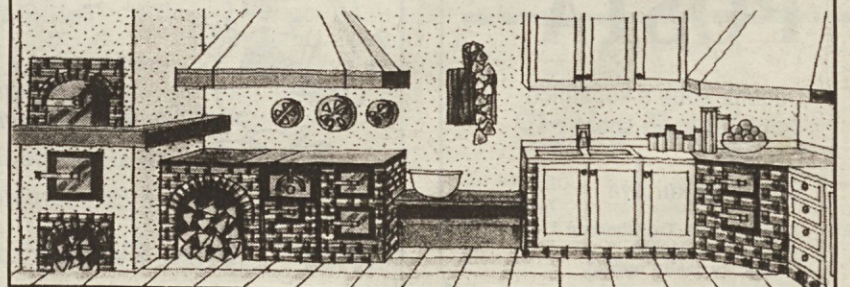

DELTAFOND

ULITKI IZ LITEGA ŽELEZA

Ul. dei Langobardi 9 - Tel. (0432) 722081
33040 MOIMACCO (Videm)

- ulitki iz litega železa za kaminete in peči;
- ulitki po naročilu in po vzorcu;
- mize in klopi iz litega železa;
- železne plošče za pripravo jedi;
- zidani štedilniki - kuhinjski koti taverne.

Za preprečevanje neupravičenega naraščanja življenjskih stroškov Na prefekturi že v prihodnjih dneh delovna skupina za opazovanje cen

Bojazen pred novim naraščanjem osnovnih življenjskih stroškov, ki nahaja plodna tla pod ostrimi škarjami vladne politike za sanacijo državne blagajne, je že čutili na mnogih ravneh družbenega in gospodarskega življenja. Dodatni davki in dajatve v gospodarstvu objektivno potiskajo cene izdelkov navzgor, mnogi pa ta pritisk izkoristijo tudi za povsem neupravičene podražitve svoje tržne ponudbe. Škoda je tako dvojna: na eni strani ta pritisk dodatno prizadeva že itak stanjšano plačilno ovojnico in torej kupno moč odvisnih delavcev in še zlasti najšibkejših slojev, po drugi pa vodi v začaran krog veržnega naraščanja cen in inflacijske stopnje.

Za strogo nadzorovanje gibanja cen so se prvi izrekli zvezni sindikati, ki so kot znano tudi v naši pokrajini predlagali ustanovitev posebne opazovalnice za cene. Pri tem so naleteli na sodelovanje skoraj vseh velikih distribucijskih podjetij, kot so v naši deželi npr. Despar in zadruge Cooperative Operaie. Včeraj pa je bil problemu nadzora in jamčenja stabilnosti cen posvečeno srečanje na prefekturi, kjer so se s prefektom Sergiom Vitiellom sestali predstavniki CGIL, CISL in UIL, občinskih uprav iz tržaške pokrajine, stanovskih združenj trgovcev

in obrtnikov, varnostnih sil in Združenja porabnikov.

Prefekt Vitiello je udeležencem orisal vsebino nedavne okrožnice ministrstva za industrijo, ki določa smernice za izvajanje pravočasnega in strogega preprečevanja, kot tudi zatiranja vseh pojavov izkoriščanja nastalega položaja za špekulacijo v proizvodnem in trgovskem sektorju oziroma za neupravičeno dvigovanje cen. Predstavniki sindikatov pa so ponovili svoj predlog za opazovalnico gibanja

cen, ki so ga podprli tudi predstavniki stanovskih organizacij trgovcev in obrtnikov. Udeleženci sestanka so se zato dogovorili, da bodo že v tem tednu na prefekturi ustanovili tehnično delovno komisijo, ki bo sledila gibanju cen in zbirala podatke, ki ji jih bodo posredovali sindikati in stanovske organizacije, nato pa bo s tržnimi trendi preko tiska in televizije seznanjala javno mnenje.

Na sliki (foto Križmančič) pogled v enega tržaških marketov.

Tiskovno sporočilo Košutove in Vallona Pokrajina: DZ odklanja nadaljnja slepomišenja

Demokratska zveza odklanja nadaljnja slepomišenja, zavlačevanja in zakulisne politične igre za oblikovanje nove pokrajinske uprave. Napočil je čas jasnih izbir, tudi zato, ker sta na Pokrajini trenutno edini vladajoči »stranki« žal pasivnost in nedgovornost, tako iz dneva v dan ustanova močno izgublja na verodostojnosti. Pokrajinska svetovalca Demokratske zveze Nives Košuta in Fulvio Vallon sta včeraj v tiskovnem poročilu najavila, da nista na noben način pripravljena na pogajanja »zadnjega trenutka pod prisilo pustiti ali sprejeti«, na kar se že očitno pripravljajo nekatere stranke.

Desnosredinska koalicija KD-LpT-PSI, ki je nastala z odločilno podporo neofašistične stranke, je popolnoma propadla, manj kot dvajset dni pred iztekom zakonskega roka za izvolitev novega odbora pa še ni nikomur jasno, kakšna bo usoda Pokrajine. V Trstu se po mnenju predstavnikov Demokratske zveze v tržaškem pokrajinskem svetu vsi z besedami pritožujejo nad hudo krizo, malokdo pa nato izbere pot pogumnih dejanj v splošno korist celotne skupnosti.

Krajevne uprave - vključno seveda s Pokrajino - nujno potrebujejo verodostojnost, nove odnose med političnimi silami pa je treba

zgraditi predvsem znotraj pokrajinskega sveta. Košutova in Vallon sta prepričana, da je treba za izvolitev novega odbora izhajati iz programa, ki so ga z nemajhnimi težavami svojčas izdelali načelniki sedmih strank (KD, DZ, LpT, PSI, PRI, PLI in zelenih) in ki je odprt doprinosu ostalih demokratskih in naprednih strank, »ki se ne smejo samoizključiti ali pa zavzeti zaprtih, ideoloških in demagoških stališč«.

Izdelajmo torej skupni možni program, ki bi spet dal (izgubljeno) verodostojnost pokrajinski ustanovi, za kar je sedanja večina popolnoma nesposobna. Svetovalca »Demokratske zveze Trst za Evropo« sta prepričana, da po stari poti ni več mogoče naprej, tudi zato, ker si ljudje upravičeno želijo radikalnih političnih reform in tudi popolnoma novega upravljanja javnih zadev.

DZ, kot rečeno, odklanja slepomišenja in običajne politične igrice, zato se zavzema za jasne izbire, pri katerih hoče neposredno sodelovati. Od tod poziv krščanskim demokratom in socialistom, naj se enkrat za vselej odločijo in naj jasno povedo, kakšne načrte imajo (če jih seveda sploh imajo) za novo pokrajinsko upravo. Pokrajinski svet se bo najbrž sestel 12. oktobra.

Koncertni niz SKD Tabor z nedeljskimi matinejami

S koncertom, ki bo na vrsti prihodnje nedelje, se odpre jesenski cikel koncertov, ki jih prireja SKD Tabor. Začenja se tako že 13. koncertna sezona openskega kulturnega društva, ki ga po raznoliki prireditveni dejavnosti in vsestranski prizadevnosti uvrščamo med najbolj aktivna na Tržaškem. Jesenski niz Openskih koncertov ponuja tokrat posebno novost: do konca leta se bodo namreč zvrstile nedeljske glasbene matineje. Zaenkrat vsaj poskusno so se torej odborniki SKD Tabor odločili, da že tradicionalne Openske glasbene večere (po navadi so bili koncerti ob petkih zvečer) prenesejo na nedeljski dopoldan. Na ta način naj bi ta visoko kulturna ponudba (vselej gre namreč za gostovanja posebno nadarjenih mladih glasbenikov) bila »na razpolago« širšemu občinstvu. Pri društvu so namreč ugotovili, da se je v zadnjih letih ustvarilo ob Openskih glasbenih večerih zelo pozorno in kvalificirano občinstvo, žal pa številčno omejeno. Na našem kulturnem prizorišču se med tednom v večernih urah že vrstijo številne pobude raznih kulturnih ustanov, tako je petkov koncert večkrat po sili razmer sopal s kako drugo prireditvijo. Nedeljske matineje pa so za naše okolje novost: omogočile naj bi obisk tudi mlajšemu občinstvu, predvsem vsem mladim, ki se že ukvarjajo z glasbo. Obenem naj bi ugodile tudi vsem tistim, ki se v večernih urah ne radi oddaljujejo od doma. Kot omenjeno bo otvoritveni koncert čez teden dni, seveda v Prosvetnem domu, z začetkom ob 10. uri: nastopila pa bosta dva mlada, a že dokaj izkušena glasbenika - pianist Luca Ferrini, ki se je že uspešno predstavil ob zaključku prejšnje sezone, in ruski violončelist Oleg Gasperin, ki se te dni mudi na turneji po Italiji. (dam)

Niz prireditev o bajnih Beatlesih uvod v tretjo sezono teatra Miela

Gledališče Miela stopa v tretjo sezono z nizom prireditev o bajnih Beatlesih in vrsto obetavnih načrtov. Sinoči je bil na sporedu praznični otvoritveni koncert s skupinami The Beat Shop, Mumble Rumble in Radio Rebelde. Dan prej so odprli še razstavo Memorabilia s slikami, ploščami, plakati, knjigami, priponkami, obeski in drugimi predmeti, na katerih se pojavlja podoba čudovite četverice iz Liverpoola. Vse to je v dolgih letih z ljubeznijo zbral Guido Toffoletti, doslej pa so bili predmeti že razstavljeni v Trevisu, Beneventu in Riminiju.

V okviru razstave je zlasti zanimiva in poučna zbirka časopisnih odrezkov z naslovom Il Piccolo Vs The Beatles, v kateri so zbrani članki, ki jih je o angleški skupini objavil tukajšnji italijanski dnevnik. Skoraj neverjetno se zdi, da se je v tridesetih letih časi toliko spremenili.

Niz so si v Zadrugi Bonawentura, ki vodi gledališče Miela, zamislili ob tridesetletnici izida prve plošče nepozabnega ansambla. Do torka, 13. oktobra, se bo zvrstilo še več zanimivih prireditev, kot sta, denimo, predavanje Roberta Freaka Antonija, člana skupine Skiantos, ki je diplomiral na Damsu s tezo o Beatlesih, in okrogla miza o glasbi in življenju v 60. letih, da o koncertih i filmih sploh ne govorimo.

Med drugimi prireditvami, ki jih snujejo v Mieli, velja omeniti še Srečanje o znanosti in znanstveni fantastiki, ki bo letos posvečeno tematiki virtualnih realnosti. Poleg Zadruge Bonawentura sodelujejo pri pobudi še Cappella Underground, Laboratorij znanstvenega imaginarija, Raziskovalni center, oddelek za psihologijo pri tržaški univerzi. Poleg novih in starejših filmov predvideva spored vrsto zanimivih predavanj. (bov)

Metanizacija Ricmanj: poziv k razumevanju

V teh dneh (odvisi pač tudi od vremena) se bodo nad Ricmanji začela dela drugega odseka metanovoda po vaseh dolinske občine. Po predvidevanjih podjetja, ki so mu oddana dela za izkopavanje, bodo cevi postavljene konec novembra, čeprav veliko odvisi tudi od vremena. Sicer si tudi dolinska občinska uprava prizadeva, da bi bile napeljave po glavni in stranskih cestah nared v čim krajšem času. »Zavedamo se nevarnosti, ki jih bo uresničitev tega načrta ustvarila predvsem Ricmanjcem,« potrjuje župan Pečenik. »Zato smo tudi primerno ukrepali, da bi čim bolj rešili ta problem.« Dokler bodo izkopavanja potekala vzdolž ceste, ki gre ob pokopališču in povezuje Ricmanje z glavno pokrajinsko cesto, bo prehod možen po cesti na Barde in seveda obratno. To bo veljalo ne le za zasebna vozila, temveč tudi za avtobus. V zvezi s tem občinska uprava obvešča prebivalce, da je prevozno podjetje ACT vneslo nekatere spremembe, novi urniki pa so izpostavljeni na običajnih tablicah. Več neugodnosti bodo ustvarila dela sredi vasi, saj bodo cevi postavljali prav po glavni in edini cesti skozi vaško središče. Kot omenjeno, bo podjetje istočasno z zaprtjem glavne ceste začelo še napeljave po stranskih odvodih. Ob vsem tem župan poziva prebivalce Ricmanj in Loga (že jutri bodo namreč popravljali tudi tamkajšnji vodovod) k razumevanju, saj gre za javno delo, ki bo gotovo prineslo dokajšnje ugodnosti. (dam)

LA COMBUSTIBILE S. R. L.
34100 TRST - Domjo 38 - Tel. 820331 - 810252

- PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE
- KURILNO OLJE FLUIDNOST 3/5
- PETROLEJ ZA OGREVANJE
- MOTORNA OLJA
- KOVINSKI REZERVOARJI
- DIESEL GORIVA
- LES ZA KURJAVO
- RAZNE VRSTE PREMOGA
- BRIKETI
- ARTIKLI ZA KAMPIRANJE
- ŽAR (BARBECUES)
- PEČI

Shell
Pooblaščen prodajalec za tržaško pokrajino

Lubrificanti
Izkušnost najboljšega na svetu

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA
Ul. sv. Frančiška 20

vabi v četrtek, 8. t.m., ob 17.30 na predstavitve zadnjih dnevnih zapisov **Borisa Pahorja**

NAPOVED NOVE PLOVBE

Gost večera:
urednik **ANDREJ BRVAR**

PERINI VIRGILIO
TRST - Ul. Commerciale 26
Tel. (040) 421808 - fax (040) 44860

TEHNOLOŠKE NAPRAVE ZA CIVILNE IN INDUSTRIJSKE GRADNJE ● NAPRAVE ZA: METAN IN VTEKOČINJEN PLIN, OGREVANJE HLAJENJE, VENTILACIJO ● HIDROTERMO SANITARIJE.

načrtovanje in predračuni

HOTEL POŠTA

Udobne sobe s kopalnico
Telefon v vseh sobah
Dvigalo
Centralna kurjava

Trst - Trg Oberdan 1
Tel. 365536
(v centru mesta)

PARCHETTI DI TORO

polaganje lesenih podov
Tel. (040) 775190

- dobava in namestitev parketov ter popravila
- struženje in lakiranje
- lesene obloge

TRST — Ulica Sv. Marka 31 - Ulica Marco Polo 35

Viki

TRST - Ul. Buonarroti 6 - Tel. / Fax 633454

Severovzhodne dežele proti krčenju strateško pomembnih programov

Furlanija-Juljska krajina in ves severovzhodni del države tvegata, da huda ekonomska kriza, v katero je zašla Italija pomete z obetavno strateško vlogo, ki so jo severovzhodne dežele dolgo zasledovale in končno tudi začele uresničevati. Prav ta bojazen je bila na dnevnem redu vladnega odbora za ekonomsko programiranje na področju prevozov, na katerem je prizadete dežele zastopal odbornik Furlanije-Juljske krajine za prevoze Giancarlo Cruder. Na sestanku je bila glavna pozornost posvečena programu investicij v sistem transportnih infrastruktur italijanskega severovzhoda, pri čemer zainteresirane dežele zastopajo nujnost realizacije tistih programov, ki imajo meddeželni in mednarodni pomen. Gre namreč za zemljepisno območje, ki zastopa strateške interese vse države, zato bi odlašanje z uresničevanjem teh programov lahko pripeljalo do njegove dokončne marginalizacije in ekonomske degradacije, vključno z našo deželo.

Program investicij vsekakor sledi smernicam politike razvoja in kooperacije Italije z vzhodnoevropskimi državami, ki jo priznava ta tudi zakona za obmejna območja in za kooperacijo v vzhodno Evropo, povrhu pa tudi poseben vladni program, ki je v pripravi za naša obmejna območja. Investicijski posegi se vsekakor nanašajo

na razvoj povezav in komunikacijskega sistema med srednjevzhodno Evropo in Jadranom, in to z gradnjo cestnega omrežja na osi Trst-Ljubljana-Budimpešta-Kijev, železniške povezave med Trstom, Ljubljano in Budimpešto, ki naj bi bila nadaljevanje visokohitrostne proge med Turinom, Benetkami in Trstom, in končno tudi integriranega pristaniškega sistema Trsta, Tržiča in Benetk v tesni povezavi s pristanišči v Kopru in na Reki. Enaka pozornost bi seveda morala biti posvečena tudi severovzhodnim letališčem (Ronke, Benetke, Treviso in Verona), ki naj bi se povezala v zračni pol, usmerjen v srednjevzhodno Evropo. V tem okviru ne smejo izostati niti obmejne infrastrukture, kot npr. tovorni terminali. Kljub hudi finančni stiski - je opozoril Cruder - si Italija ne sme dovoliti nepozornosti za ta vprašanja, vitalno pomembna za prihodnost vse države.

Odbornik Cruder je ob zaključku rimskega sestanka napovedal, da je za konec oktobra v pripravi srečanje deželnih in pokrajinskih odbornikov severovzhodne Italije, na katerega bodo organizatorji povabili tudi zastopnike Emilije-Romagne. Na zasедanju bodo predstavili tudi dokument s predlogi za ažurniranje splošnega transportnega načrta.

Ob odprtju razstave Italija na Antarktiki Odprave na ledeno celino pod velikim vprašajem

V prostorih Tržaškega razstavišča so včeraj odprli zanimivo razstavo Italija v Antarktiki. Na prireditvi so ob predmetih, ki so jih italijanski raziskovalci uporabili med svojo ekspedicijo, na ogled tudi rezultati raziskav, ki jih je opravila odprava na ledeni celini.

Včerajšnja uradna predstavitev razstave je bila priložnost za oceno večletnega znanstvenega dela italijanskih strokovnjakov v deželi pingvinov, vodjem odprave pa je dala tudi možnost za resno opozorilo italijanskim politikom, ki hočejo s svojimi gospodarskimi škarjami odrezati odpravi sredstva za nadaljnje raziskovanje. Vodja Inštituta za geologijo na tržaški univerzi Antonio Brambati in ravnatelj geofizikalnega eksperimentalnega observatorija Cesare Roda sta namreč izjavila, da bi lahko krčenje finančnih sredstev, ki jih predvideva novi finančni zakon, onemogočila pripravo nove odprave na Antarktiki, kar naj bi prizadejala italijanskemu znanstvenemu raziskovanju hudo škodo.

Motoristi po polževo proti Amatu

S polževo vožnjo po mokrih mestnih ulicah: tako so včeraj in bodo tudi danes izrazili odločen protest proti Amatovemu davčnemu privijanju motoristi iz vse Furlanije-Juljske krajine. Po njihovi sodbi motorji in motorna kolesa - za razliko od »rolexa na Amatovemu zapetju« - niso luksuz, mi pa moramo resnici na ljubo dodati, da je bilo med motorčki in vespmi videti tudi prenekateri težkih milijonov vreden motor. (Foto Magajna)

SKP za splošno stavko

Stranka komunistične preнове glasno zahteva takojšnjo splošno stavko in poziva sindikate, da prekličijo julijski sporazum z Amatovo vlado o ceni dela in o zamrznitvi premične lestvice. To sta glavni zahtevi, ki sta prišli do izraza na včerajšnji manifestaciji SKP (foto Križmančič) po mestnih ulicah (od Sv. Jakoba do Borznega Trga), katere se je udeležil tudi predsednik senatorjev te stranke Lucio Libertini. Shoda se je kljub slabemu vremenu udeležilo nekaj sto ljudi. Komunistična prenova je zelo nezadovoljna ne samo z vladno politiko, a tudi s politiko CGIL in Occhettove stranke.

Libertini je izhajal iz zahteve po oklicanju splošne stavke in je pozdravil nedavno stališče CGIL, »ki je na pritisk delavske baze sedaj končno pristala na to obliko sindikalnega protesta«. Trentin in Occhetto sta nas še pred nekaj tedni ozmerjala za prevratnike - je podčrtal senator - sedaj pa pravzaprav priznava, da so bile naše zahteve po splošni stavki še kako utemeljene in tudi pravilne. Gospodarski ukrepi, ki jih uvaja sedanja vlada so nepravilni, ker prizadejajo samo odvisne delavce in upokojece, malo ali nič pa premožne sloje in velika premoženja. Če hočemo res sanirati državne blagajne moramo predvsem poraziti davčne utaje, ki dosegajo letni narodni dohodek ter hkrati omejit nepotrebne izdatke. Libertini je glede tega navedel nedavni dekret, ki namenja 27 tisoč milijard lir južnim deželam in to brez nobenih kriterijev in brez nobenega demokratičnega nadzorstva. Končno pa SKP predlaga tudi uvedbo davka na velika premoženja.

SKP odklanja nasilje, ki označuje nekatere sindikalne manifestacije po Italiji, podpira pa politične kontestacije, ki dokazujejo, da so ljudje naveličani ne samo te vlade,

ampak tudi določene sindikalne politike, ki naj bi bila preveč popustljiva. Libertini nasprotuje morebitnemu razkolu v CGIL, je pa mnenja, da mora Trentin v vsa-

kem primeru korenito spremeniti svojo dosedanje usmeritev. V pogovoru z novinarji je tudi napovedal, da se bo senat v kratkem ukvarjal s tržaško gospodarsko krizo.

Z nožem je grozil in hotel oropati prodajalca iz Senegala

Senegalca Dienga Masaleja, ki je skušal v petek popoldne na Trgu sv. Jakoba prodati mimoidočim vžigalnik, ogrlico ali kak drug predmet, da bi se lahko s prejetim denarjem preživel, je čakalo med tem njegovim vsakodnevnim letečim prodajanjem zahrbtno presenečenje. Ko se je že veselil, ker se je mimoidoči moški pozanimal za vrsto glasbenih kaset in je kazalo na dobro prodajo,

je moški potegnil iz žepa nož in mu ga grozeče nastavil pred trebuh. Zahtvela je, naj mu preda kasete.

Na srečo 40-letnega Senegalca je takrat prispel mimo karabinjer (bil je sicer v civilu), ki je opazil, kaj se dogaja. Takoj se je zagnal na roparja, ga onesposobil, in aretiriral pod obtožbo poskusa ropu in nedovoljenega nošenja noža. Moški, 33-letni Maurizio Brandolin, sedi v koronejskem zaporu.

■ Tržaški karabinjerji so med petkom in soboto izsledili dva razpečevalca mamil. V Ul. Brigata Casale, ki je postala zadnje čase zbirališče narkomanov, so aretirali 51-letnega Sergia Pecchiarja, ki je skušal prodati drugim narkomanom 12 gramov hašiša. Med hišno preiskavo na domu 31-letnega Vincenza Vesceja pa so našli gram hašiša, tablete metadona in strašljivo pištolo.

Danes, v nedeljo, 4. oktobra 1992, bo od 11.30 do 12.30 v Trstu na Trgu zedinjenja Italije je 34. redno mesečno protestno zborovanje družbeno-političnega društva Edinost. Namen zborovanja je protestirati proti strahoviti zamudi italijanske države pri izvajanju svojega temeljnega zakona v odnosu do slovenske manjšine v Italiji.

V »dvojni« prometni nesreči pri Padričah ranjeni tudi trije Kontovelci Turinčan v smrt na Trbiški cesti

Turinski avtomobilist po rodu iz Dalmacije se je včeraj zjutraj smrtno ponesrečil v prometni nesreči na odseku državne ceste 202 nedaleč od parkirišča, ki ga je v bližini Drašče uredila gozdarska zadruga Globojner. 70-letni Pietro Tuffolin je s svojim roverjem 214 silovito tresčil v furgon finančnih stražnikov, ki je bil parkiran ob cesti. Finančni stražniki so se ustavili na tem odseku, da bi opravili izvide o prometni nesreči, ki se je pripetila slabe pol ure prej.

Prva nesreča se je dogodila približno ob 7.20. Takrat je na tem odseku deževalo, in verjetno prav zaradi dežja, pa tudi zaradi nevarnega

kucija, ki zaznamuje »prehod« odseka hitre ceste v »staro« Trbiško cesto, je lancio prisla Vojke Prašelj Sterni s Kontovelca zaneslo s cestišča. Avtomobil, s katerim se je Kontovelka peljala na delo v Trst, se je zasukal okrog lastne osi, se prevrnil na streho in končal svojo vožnjo nekaj metrov od cestišča.

Na kraj nesreče je prihitel rešilec, ki je ranjenko odpeljal v Katinarsko bolnišnico (tu so zdravniki ugotovili, da se je udarila v vrat in v križ, in jo sprejeli na opazovanje). Izvide o nesreči je opravila izvidnica finančnih stražnikov, na kraj pa sta nemudoma prispela tudi Vojkin mož, 50-letni Ervin Sterni, in 22-letni sin Peter. Potem ko sta se pozanimala, kako je z ranjenko (ki so jo bili že pred njunim prihodom odpeljali v bolnišnico), sta finančnim stražnikom posredovala vse podatke o ponesrečenki.

Prav med tem opravljen je prišlo do druge, mnogo hujše nesreče. Takrat, bilo je malo pred 8. uro, je po hitri cesti v smeri proti Trstu privozil rover 214, v katerem se je ob vozniku Pietru Tuffolinu peljala njegova 62-letna žena Almerina Meneghini. Na odseku je še pršelo, cesta je bila razmočena; turinski voz-

nik, nevešč pasti, ki jo za avtomobiliste predstavlja nevarni kucelj, je verjetno pritisnil na zavore, kar je bilo usodno.

Peter Sterni, Kontovelov košarkar, se je zvečer takole spominjal jutranje nesreče: »Z očetom sva bila ob parkiranem furgonu finančnih stražnikov skupaj s tremi cariniki. Kar naenkrat sem opazil avtomobil, ki je »zaplesal« po cestišču, obrnil se je okoli svoje osi in bočno tresčil v furgon. Pri tem je bilo vseh pet nas, ki smo bili ob dostavnem vozilu, ranjenih.«

Trčenje je bilo usodno za voznika roverja, Pietra Tuffolina. Njegova žena Almerina Meneghini se je hudo ranila in so jo zaradi številnih poškodb sprejeli v katinarski bolnišnici s pridržano prognozo. Ervin in Peter Sterni sta pri nesreči zadobila razne udarce: oče bo okreval v 10 dneh, sin v petnajstih; obema so v bolnišnici nudili prvo pomoč in ju odslovili.

Tudi trije finančni stražniki so bili lažje ranjeni: 26-letnega agenta Enrica Abbruciatija so sprejeli na zdravljenje v katinarski bolnišnici: okreval bo v 10 dneh. Vicebrigadirju Francescu Corrizzu (24 let) in vicebrigadirju Antoniu Rizzu (27 let) so obvezali rane in ju odslovili.

SKD BARKOVLJE
vabi
danes, 4. oktobra, na
PRAZNIK
KARAMALOV
Začetek ob 16. uri.

Agronom
dr. Mario Gregorič
bo predaval jutri, 5. oktobra, ob 20. uri na sedežu KD Rovte-Kolonkovec (Ul. Monte Sernio 27) o
MOŠTU IN POLJŠČINAH
Vabljeni

† Zapustila nas je naša draga
Albina (Zorka) Umek
vd. Leonardis

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Bazovici.

Žalostno vest sporočajo nečaki in drugi sorodniki

Trst, 4. oktobra 1992
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage sestre in tete

Marije Sancin

SVOJCI

Trst, Škedenj, 4. oktobra 1992

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Stanka Scubinija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njegov spomin

SVOJCI

Sesljan, 4. oktobra 1992

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1992-93

Aldo Nicolaj

HAMLET V PIKANTNI OMAKI

Režija Žarko Petan

Premiera: v petek, 9. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu - Abonma RED A

Ponovitvi: v soboto, 10. oktobra, ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 11. oktobra, ob 16.00 - Abonma RED C

Vpisovanje abonentov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664.

KD France Prešeren iz Boljunca

vabi na svečano odkritje

SPOMINSKE PLOŠČE DRAGU ŽERJALU

v nedeljo, 11. oktobra, ob 16. uri v Boljuncu na trgu pred hišo št. 237

Slavnostni govornik Jože Koren

Blagoslovil bo škofov vikar Franc Vončina

V kulturnem programu bodo sodelovali MPZ Fran Venturini od Domja, učenci COŠ F. Venturini iz Boljunca in Tamburaški ansambel KD F. Prešeren.

gledališča

koncerti

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93: abonmaji pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (urnik: vsak dan 9.00-12.30, 15.30-19; tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (urnik: vsak dan od 12-15.30, 16.30-20; tel. 54331).

Gledališče Cristallo
La Contrada
Gledališka sezona 1992/93: v gledališču Cristallo, pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti, na sedežih sindikatov lahko vpišete abonma za novo gledališko sezono.

Danes, 4. oktobra, ob 16.30 prva ponovitev predstave Carpinterija in Farugne "PUTEI E PUTELE". Nastopajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio. Režija: Francesco Macedonio.

Dom A. Sirk Križ
KUD MAGNET organizira v sklopu večerov AMATEATER v soboto, 10. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine G.D.R. - Gruppo di Rappresentazione iz Trsta s predstavo »... Stanislavsky ... oprostite nam ...« avtorja Nicolasa M. Murkovića.

kino

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 *Nel continente nero*, r. Marco Risi, i. Diego Abatantuono.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 *Il tagliaerbe*, r. Stephen King.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 *Morte di un matematico napoletano*, r. Mario Martone, i. Carlo Cecchi.

NAZIONALE I - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 *Basic instinct*, r. Paul Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

NAZIONALE II - 15.30, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 *Peter Pan*, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 15.20, 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 *Moglie a sorpresa*, i. Steve Martin.

NAZIONALE IV - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 *Indocina*, i. C. Deneuve.

GRATTACIELO - 17.00, 19.30, 22.00 *Cuori ribelli*, i. Tom Cruise.

MIGNON - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 *Basic instinct*, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

EDEEN - 15.30, 21.30 *Le due bocche ingorde*, porn., □□

CAPITOL - 15.45, 17.30, 19.45, 22.00 *Batman - il ritorno*, i. M. Keaton, D. De Vito, M. Pfeiffer.

LUMIERE - 16.30, 18.00, 20.10, 22.15 *Frattelli e sorelle*, r. Pupi Avati, i. F. Nero, P. Quattrini.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 *Toto l'heros*, r. J. Van Dormael.

RADIO - 15.30, 21.30 *Trenta centimetri di piacere*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno še noše, v procesijo Rožnovenčne Matere božje, ki bo danes, 4. oktobra, po maši ob 8. ure.

Združenje prijateljev Podlonjerja prireja v Ljudskem domu II. izdajo Oktoberskega 4., 9., 10. in 11. oktobra; v ponedeljek, 12. oktobra, zaključni večer z glasbo in plesom.

šolske vesti

Osnovna šola Marica Gregorič Stepančić pri Sv. Ani prireja za šolsko leto 1992/93 tečaj slovenskega jezika za odrasle. Potrebne informacije dobite na tel. št. 812214 ali 773411.

Osnovna šola Karel Širok, Ul. Donadoni 28, prireja za šolsko leto 1992/93 tečaj slovenskega jezika in telovadbe za odrasle. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 391529 po možnosti od 10.00 do 10.30.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV V TRSTU

bo začelo novo sezono jutri, 5. oktobra, s predstavitvijo programa ponedeljkovih večerov in s pogovorom o preteklih in bodočih pobudah društva.

Začetek ob 20.30.

razna obvestila

Lonjerska in katinarska mladina prireja pod pokroviteljstvom KD Lonjer-Katinara in KK Adria danes, 4. t. m., v Lonjerju šagro POZDRAV JESENI. Na sporedu bo v jutranjih urah Pohod po šolskih poteh naših non in nonotov. Zbirališče ob 9. uri, ob 15.30 otvoritev družabnosti in ob 17. uri zabava s plesom s sodelovanjem Aleksandra Ipavca.

KD Rdeča zvezda iz Saleža v sodelovanju z ZSKD vabi vse otroke, ki obiskujejo 2. in 3. razred osnovne šole na DELAVNICO KNJIŽNE ANIMACIJE. Delavnica se bo vršila v občinski knjižnici v Saležu vsak ponedeljek od 17.00 do 18.30. Prvo srečanje bo jutri, 5. t. m.

V zamislih društva Vigred je ustanovitev mladinskega pevskega zbora, brez tvoje udeležbe to ne bo mogoče, zato te vabimo na prvo vajo-sestanev in društvene prostore v četrtek, 8. oktobra, ob 17. uri.

Otroški zborček Vigred otvarja novo sezono in vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v društvenih prostorih jutri, 5. oktobra, ob 16. uri.

SKD Vigred prireja plesni tečaj. Za prijave tel. na št. 200865 od 15. do 16. ure ali 200679 od 20. do 21. ure od ponedeljka do petka.

ŽPZ Prosek-Kontovel obvešča pevke, da bo imel prvo vajo v sredo, 7. t. m., ob 20.30 v Soševci hiši na Proseku. Zaželeno so tudi nove pevke.

Dom na Brdini (Opčine - Proseška ul. 109) vas vabi danes, 4. oktobra, ob 10. uri na predavanje o zdravnih masažah: »Kako pomagam sebi in bližnjemu pri bolečinah v križu in težavah z nogami«. Kratkemu predavanju sledijo praktične masaže. Vstop prost.

Shinkai k. k. sporoča, da se prične tečaj joga na Opčinah v Rekreatoriju Campo Romano jutri, 5. oktobra, ob 20. uri - v osnovni šoli v Saležu v sredo, 7. oktobra, ob 20. uri. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 327488.

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje angleščine, nemščine, slovenščine, kitarne in računalništva. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za Stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) na Občini, tel. 6703111, od 9.00 do 11.30 do sobote, 10. oktobra 1992.

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu priredi tudi letos tradicionalno zimovanje med božičnimi počitnicami in v novembru seminar za otroške vrtnarice na temo Uporaba lutke v otroškem vrtcu. Informacije in vpis v Dijaškem domu, tel. 573141.

Klub prijateljstva in Slovenska Vincencijeva konferenca bosta praznovala god sv. Vincencija Pavelskega in začetek delovnega leta v turek, 6. oktobra, s sv. mašo in družabnostjo pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu, Ul. delle Doccie 34. Začetek ob 16. uri. Vabljeni člani in prijatelji.

ZSKD prireja ciklus plesnih delavnic Jesen skozi gib za otroke od 5. do 12. leta. Vodi koreograf Igor Jelen. Začetek v petek, 16. oktobra. Informacije in prijave do 9. oktobra pri ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635626, vsak dan, razven ob sobotah, ob uradnih urah.

Kontovelska župnija bo proslavila svojega farnega zavetnika sv. Hieronima s slovesno sv. mašo danes, 4. oktobra, ob 10. uri. Sledilo bo družabno srečanje v prostorih župnišča. Toplo vabljeni.

Sklad Mitja Čuk prireja dva tečaja angleščine: za začetnike in za dijakke s srednjostopno poznavanja jezika. Vse dodatne informacije dobite na sedežu Sklada, Narodna ul. 126, Opčine, tel. 212289, med 12. in 13. uro do petka, 16. t. m.

Nove pevce iščeta mešani pevski zbor Marij Kogoj in cerkveni pevski zbor pri Sv. Ivanu. Zglasite se na tel. št. 211192 - se priporočamo!

BALETNA ŠOLA

Nova sezona baletne šole se prične jutri, 5. oktobra. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 632664, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

Sestanek s starši ter novimi in starimi gojenci bo v prostorih Kulturnega doma istega dne ob 16. uri.

izleti

Zveza invalidov, Društvo slovenskih upokojevcov in Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadrudnim centrom za socialno dejavnost prirejajo petdnevni izlet v Salzburg in okolico od 12. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacije v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324, od 9. do 12. ure.

Društvo naravoslovcov in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 11. oktobra, strokovno ekskurzijo. Predviden je ogled razstave Dinozavrus, ki jo je v bivši cerkvi sv. Frančiška pripravil Furlanski naravoslovni muzej iz Vidma, ter obisk Terske doline z ogledom jame v Zavarhu (Villanova). Zbirališče pred sodno palačo v Trstu ob 8.30 oziroma ob 9.45 pred vhodom v cerkev sv. Frančiška v Vidmu. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vabljeni!

SKD Slavec Ricmanje-Log prireja 11. oktobra izlet na Gorenjsko z ogledom Begunj, Kroke in parka Brdo. Vpisovanje vsak dan (razen torka) ob 16. do 22. ure v društveni gostilni Pri Zdenki.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovali naslednje bencinske črpalke:

- AGIP**
D'Annunziov drevored 44
Miramarski drevored 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21
- MONTESHELL**
Žavlj (Milje)
Ul. F. Severo 2/2
Largo A. Canal 1/1
Devin-Nabrežina 129
Ul. D'Alviano 14
Nabrežje Grumula 12
Furlanska cesta 7
Ul. Revoltella 110/2
- ESSO**
Nabrežje N. Sauro 8
Sesljan (drž. cesta 14)
Trg Valmaura 4
Ul. F. Severo 8/10
Miramarski drevored 267/1
- IP**
Ul. Giulia 58
Ul. Carducci 12
- API**
Passeggio S. Andrea
- SAMOSTOJNI**
SIAT
Trg Cagni 6
- NOČNE ČRPALKE (self service)**
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)
- ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)**
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 4. oktobra 1992
FRANČIŠEK

Sonce vzide ob 6.07 in zatone ob 17.40 - Dolžina dneva 11.33 - Luna vzide ob 14.10 in zatone ob 23.44.

Jutri, PONEDELJEK, 5. oktobra 1992
MARCEL

PLIMOVANJE DANES: ob 7.08 najvišja 16 cm, ob 23.07 najnižja -24 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 7.02 najvišja 23 cm, ob 13.25 najnižja -3 cm, ob 17.42 najvišja 6 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,2 stopinje, zračni tlak 1005 mb pada, veter severovzhodnik 12 km na uro, vlaga 86-odstotna, padlo je 5 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Isabella Pecenco, Pietro Carminati, Gabriele Cosoli, Alessandro Tivan, Nada Sossi, Karin Turco, Martina Caneva.

UMRLI SO: 73-letni Desiderio Krnac, 96-letna Irma Di Pauli, 67-letni Francesco Visintini, 85-letna Teresa Lovero, 49-letna Franca Garbin, 87-letna Giovanna Bortoluzzi, 87-letna Maria Cammaroto.

SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 4. oktobra 1992
Lekarna odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
FERNETIČI (tel. 416212).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Mazzini (tel. 631785), Trg 25. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256), Ul. Flavia - Žavljje (tel. 232253).
FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 (tel. 302800).

Od ponedeljka, 5. oktobra, do nedelje, 11. oktobra 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Ospedale 8 (tel. 767391), Ul. Mascagni 2 (tel. 820002), Lungomare Venezia - Milje (tel. 274998).
OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. Mascagni 2, Trg Unità 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPČINE — Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefoni za najnujnejše primere.

razstave

V galeriji Tržaške knjigarne je na ogled pregledna razstava del na papirju GABRIJELA STUPICE. Razstava bo odprta do 15. oktobra z naslednjim urnikom: od torika do sobote od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

V zborni dvorani in knjižnici pedagoške fakultete, Ul. Tigor 22 je na ogled od 15. novembra razstava starih zemljevidov Italije in sveta z naslovom "Imago mundi et Italiae".

V galeriji Cartesius razstavlja svoja dela GIOVANNI DUIZ. Razstava bo odprta do 15. t.m. z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 11.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 13.00, ob ponedeljkih zaprti.

V palači Costanzi je na ogled od 11. oktobra razstava 39 portretov tržaških žensk, predstavnic tukajšnje buržoazije, pod naslovom "Ženske in primadone, dve stoletji zgodovine in mestne kronike".

V gledališču Miela je na ogled razstava o Beatlesih z naslovom MEMORABILIA, na kateri so na ogled plošče, slike, letaki in razni predmeti, ki jih je zbral Guido Toffoleti.

mali oglasi

OTROŠKE IGRACE
ORVISI
Trst - Ul. Ponchielli 3
SUPER izbira - kakovost - cene

OSMICA je odprta v Borštu pri Zaharju. OSMICA pri Živcu v Koludrovici je odprta v mesecu oktobru ob sobotah in nedeljah.

PRODAM-PODARIM vinske kadi, sode, pletenke, stiskalnice. Tel. na št. 572665.

PRODAM domač krompir. Telefonirati ob uri obedov na št. 200882.

PRODAM kombi fiat ducato panorama v odličnem stanju, 9 sedežev, letnik 88, prevoženih 70.000 km. Telefonirati na št. 213791 v večernih urah.

PRODAM A 112 abarth, letnik 82, v zelo dobrem stanju, 2.300.000 lir. Tel. na št. 417025 od 20.30 do 21.30.

PRODAM audi 90, v odličnem stanju, letnik 86. Za informacije tel. na št. 229329.

PRODAM alfo romeo 33 quadrifoglio verde, letnik 89, po ugodni ceni. Tel. na št. 943207 od 19.30 do 20.30.

PRODAM renault 4, letnik 88. Tel. v večernih urah na št. 574807.

PRODAM renault 5 GTL, letnik 83, v dobrem stanju, za 2.000.000 lir. Tel. na št. 813708.

PRODAJAM kuhinjo v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. na št. 55353.

MAJHNO nezazidljivo zemljišče, 300-600 kv. m, pod Sv. Križem (Ul. Pucino), iščemo za kuca. Riviera (040) 224426.

V PORTOROŽU prodam moderno opremljeno dvosobno stanovanje (57 kv. m, centralno ogrevanje, terasa, telefon, TV, garaža). Ponudbe na telefon 3861 578276.

NA PRODAJ je majhna gostilna v Trstu. Tel. na št. 228390.

ODDAM v najem trgovino s kletjo (36 + 22 kv. m) v centru Opčin. Tel. ob uri obedov na št. (040) 21385.

ZARADI zdravstvenih razlogov oddam trgovino igrač z drogerijo na Proseku. Za točne informacije tel. na št. 251148 v jutranjih urah.

RESNA gospa, srednjih let, z znanjem administrativnega in vsega domačega dela, išče zaposlitev. Tel. na št. (0481) 533960.

PONUJAM se za hišna dela ali varstvo otrok. Tel. 0038/67 71133.

Syntek parket
Frittoli-parchetti
EDINI EKSKLJUVNI ZASTOPNIK V TRSTU - Ul. S. Zenone 6, Tel. 763429

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Trg Unità 4 (tel. 365840).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje ob ponedeljku do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	9	28	26	50	29
CAGLIARI	82	25	75	69	16
FIRENCE	11	52	16	49	76
GENOVA	13	4	47	79	7
MILAN	61	42	67	1	53
NEAPELJ	18	5	69	68	33
PALERMO	2	38	42	51	90
RIM	37	69	55	47	13
TURIN	44	41	12	47	4
BENETKE	27	8	20	53	41

ENALOTTO

1	2	1	1	2	1	X	X	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

KVOTE:
12 290.732.000.—
11 2.370.000.—
10 186.000.—

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.35	Dok.: Kvarkov svet
8.30	La banda dello Zecchino
10.00	Zelena linija magazine
10.55	Maša
11.55	Aktualno: Parola e vita
12.15	Zelena linija
13.30	Dnevnik
14.00	Toto TV Radiocorriere
14.15	Film: C'eravamo tanto amati (kom., It. 1974, i. Nina Manfredi), vmes (15.50) športna oddaja Cambio di campo
16.30	Dok.: Un solo mondo
16.50	Šport: Solo per i finali
17.00	Nan.: La sporca dozzina
18.00	Dnevnik
18.10	Šport: 90. minuta
18.40	Variete: Napoli prima e dopo (vodi M.G. Elmi)
19.15	Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills
19.50	Vreme in dnevnik
20.25	Športne vesti
20.40	Film: Una trappola per Jeffrey (kom., ZDA 1989)
22.25	Športna nedelja (1. del)
23.15	Dnevnik in vreme
23.20	Športna nedelja (2. del)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Šport: kolesarstvo, superbike, teniški turnir ATP

RAI 2	
7.00	Risanke in nanizanke
9.15	Film: Amori in Tirolo (kom., Avstrija 1956)
10.55	Nan.: Saranno famosi - Fama e Frannie Fortune
11.45	Kratke vesti
12.00	Nanizanka: Una famiglia come tante - Il ritorno di zio Richard
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	100 ključev za Evropo
13.45	Variete: Serata d'onore (vodi Marisa Laurito)
15.50	Nan.: Un caso per due
16.55	Film: Sam Whiskey (pust., ZDA 1969, r. Arnold Laven, i. Burt Reynolds, Clint Walker)
18.40	It. nog. prvenstvo A lige
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Šport: Domenica sprint
21.00	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Susan Flannery)
22.35	Variete: Cent'anni insieme (vodi A. Ghirelli)
23.35	Dnevnik in vreme
23.55	Rubrika o protestantizmu
0.25	Izobraževalna oddaja: Multimediale enciklopedija filozofskih znanosti
0.30	Glasba: Festival Jazz di Roccella Jonica

RAI 3	
7.00	Variete: Fuori orario
8.55	Film: Buffalo Bill l'eroe del Far West (vestern)
10.25	Komorni koncert
11.05	Film: Musica nel buio (dram., Šved. 1947, r. Ingmar Bergman)
12.30	Film: Cina mio dolore
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Due figgittivi e mezzo (kom., Fr. 1986, i. Gérard Depardieu)
15.50	Šport: kolesarstvo, košarske dirke
16.50	Film: Hud il selvaggio (dram., ZDA 1962, r. Martin Ritt, i. Paul Newman)
18.40	Domenica gol
18.55	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Deželne športne vesti
20.00	Risanke: Blobcartoon
20.30	Film: Il portaborse (dram., It. 1991, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti)
22.30	Dnevnik - ob 22.30
22.50	Variete: Su la testa!
23.50	TV film: Scene da un matrimonio (dram., Šved.)
0.40	Filmske novosti
1.50	Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1	
9.25	Spored za otroke: Živ Žav, 10.15 nad. Priča (pon.)
10.45	Baletna šola iz Ljubljane
11.05	Dok.: Kronika (pon.)
11.30	Obzorja duha
12.00	Poročila
12.05	TV dnevnik BIH (pon.)
12.55	Begunci, tu z nami
14.40	Napovednik
14.45	Nan.: Šaljivec
15.15	Videomeh (pon.)
15.45	Nad.: Življenje Klima Samgina (M. Gorki, r. Viktor Titov, 1. del)
16.55	Poslovne informacije
17.00	Dnevnik
17.10	Film: Svetnik med junaki zgodb (VB 1960, i. Roger Moore, Sylvia Syms)
18.50	TV mernik
19.05	Risanka in Napovednik
19.20	Slovenski loto
19.30	Dnevnik, vreme in šport
19.55	Zrcalo tedna
20.30	Zdravo
21.35	Dok. oddaja: Čudoviti svet mineralov
22.05	Dnevnik, vreme in šport
22.40	Sova, vmes variete Video smešnice in nan. Poštenjaka in lumpa
23.50	Video strani

TV Koper	
14.20	Šport: rokomet M, 15.30 ženska odbojka
16.00	Čarobna svetilka
17.00	Koncert: Interpreti veneziani
18.20	Aktualna tema: Meridiani
19.00	Vsedanes - TV dnevnik
19.25	Nadaljevanka: Ryan
19.55	Nan.: Crime Story
20.45	Film: Zelmaide, rop v teh dejanjih (kom., It. 1976, i. Walter Chiari)
22.10	Zrebanje loto
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.25	Dok. film: Rojstni dan
23.25	Nan.: Buck Rogers

RADIO TRST A	
8.00, 13.00, 19.00	Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša (iz Rojana); 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Gusarji na obzorju (2. del); 10.40 Orkestralna glasba; 10.50 Satirični kabaret: Prežganka (Kobal-Verč); 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodni tenetel Slovenec; 12.30 Narodnozabavna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Tržaški štempiharji (pripravila M. Kravos); 14.40 Pesmi miru; 15.00 Iz krajevnih stvarnosti; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Krajevne stvarnosti; z naših prireditvev; 19.20 Zaključek.

CANALE 5	
6.30	Aktualno: Na prvi strani
8.30	Nanizanka: Arnold, 8.50 Casa Keaton
9.15	Dokumentarci Jacquesa Cousteauja
10.00	Aktualno: Reportage
11.30	Rubrika: Starbene
12.30	Glasbena oddaja: Superclassifica Show (vodi Maurizio Seymandi), vmes (13.00) Dnevnik TG 5
13.50	Film: Il coraggio di Anna (dram., It. 1991, i. Edwige Fenech, pon.)
15.30	Predstavitve koncerta M. Jacksona
15.45	Film: Il ragazzo sul Delfino (pust., ZDA 1957, r. Jean Negulesco, i. Alan Ladd)
18.55	Variete: Quattro salti a...
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Koncert Michaela Jacksona
22.30	Aktualno: Ciak, 23.00 Non-solomoda
23.30	Film: Mafioso (dram., It. 1962, r. Alberto Lattuada, i. Albero Sordi, Gabriella Conti), vmes (24.00) nočni dnevnik
1.00	Nan.: M.A.S.H.
1.50	Aktualno: Ciak News
2.00	Nočni spored

RETE 4	
8.00	Nabožna oddaja
9.00	Film: Tre soldi nella fontana (kom., ZDA 1954, r. Jean Negulesco, i. Clifton Webb, D. McGuire)
10.30	Film: Mezzogiorno di fida (kom., ZDA 1957, i. Jerry Lewis, Dean Martin)
12.30	Aktualno: 4 per sette, 13.00 Anteprema il grande circo di Retequattro
13.30	TG 4 vesti
14.30	Variete: Bellezze al bagno
16.15	Film: Francesco d'Assisi (r. Michael Curtiz, i. Bradford Dillman)
17.30	TG 4 vesti
18.15	Nan. Colombo: Nuove gravemente alla salute (i. Peter Falk)
20.20	Variete: Questo è amore (vodi L. Barbareschi)
22.40	TV film: Uccelli di rovo (dram., ZDA 1983, r. Daryl Duke, i. Richard Chamberlain, Jean Simmons)
23.40	TV film: Donne in carriera
0.10	TG 4 nočne vesti
0.25	Horoskop
0.30	Nanizanka: Sulle strade della California, 1.35 Marcus Welby
3.30	Nočni spored

ITALIA 1	
6.30	Pregled tiska
6.40	Otroški spored: risanke, varieteja In giro con Manuela, Trofeo jr Gaetano Scirea, aktualnosti, Bim bum bam
10.30	Šport: Veliki golf (vodi Mario Camicija)
12.00	Športni oddaji: Grand Prix (vodi A. De Adamich), 13.00 Vodič nogometnega prvenstva (vodi Sandro Piccinini)
14.30	IP v odbojki: Misura Mediolanum-Lazio Volley
16.00	Šport: Domenica stadio (vodi Massimo De Luca)
18.20	Nan.: Starsky & Hutch
19.30	Odprti studio
19.45	Variete: Benny Hill Show
20.30	Film: Commissario Lo Gatto (kom., It. 1986, r. Dino Risi, i. Lino Banfi, Maurizio Micheli)
22.25	Športna oddaja: Pressing (vodita Raimondo Vianello, Lu Ann Nadeau)
23.55	Variete: Mai dire gol (Giappara's Band)
0.10	Studio sport
0.40	Odprti studio
0.50	Pregled tiska
1.00	Nočni spored

ODEON	
13.00	Risanke
14.00	Deželne vesti
14.30	Nedeljski magazin: Odeon
19.00	Deželne vesti
19.30	Risanke: He man
20.00	Nanizanka: T and T
20.30	TV film: Anzaca (i. sentiero della gloria (i. Paul Hogan, Andrew Clark)
22.30	Deželne vesti
22.45	Film: Il dominatore (dram., ZDA 1962, r. Guy Green, i. Charlton Heston)

TV Slovenija 2	
14.35	Sova, vmes nanizanki
16.00	Športna nedelja: odbojka M, 16.45 The Harlem Globetrotters, 17.30 DP v rallyju, 17.55 PEP v rokometu
19.30	TV dnevnik BIH
20.00	Druga godba
20.30	TV prodaja nepremičnin
20.35	Dok.: Vizionari
21.25	Nad.: Očetje in sinovi
22.40	Koncert
23.20	Športni pregled
23.45	Video strani

RADIO KOPER (slovenski program)	
8.30, 10.30, 17.30	Poročila; 12.30 Primorski dnevnik; 8.00 Otvoritev programa Radia Koper in radijski koledar; 8.45 Poti do zdravja; 9.15 Dober nasvet; 9.30 Po domače; 10.00 Sedesni kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.30 Nedeljski športni ritem; 15.30 Dogodki in odmevi - Prenos RS; 16.00 International music news; 18.30 Humoreska; 19.00 Dnevnik; 19.30 Prenos RS.

CANALE 5	
6.30	Aktualno: Na prvi strani
8.30	Nanizanka: Webster - L'insegnante
9.05	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.20	Nan.: I Jefferson
11.50	Variete: Ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.20	Variete: Non è la RAI
14.30	Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
15.00	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parlomone
16.00	Otroški variete: risanke in kviz
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, Paola Barale)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Zabavna oddaja: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio)
20.40	Film: Indiana Jones e l'ultima crociata (pust., ZDA 1989, r. Steven Spielberg, i. Harrison Ford, Sean Connery)
23.05	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.30	Nočni spored

RAI 1	
6.50	Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
10.05	TV film: La stangata napoletana, vmes vesti
11.30	Dok.: Un solo mondo
12.00	Variete: Servizio a domicilio (vodi G. Magalli), vmes (12.30) dnevnik 1
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Variete: Prove e provini a Scammietiamo che?
14.30	Italijanka kronika
14.45	Film: Il corsaro dell'isola verde (pust., ZDA 1952)
16.35	Mladinski variete: Big!
17.00	Aktualno: Parola e vita
17.30	Sedemdni v Parlamentu
18.00	Dnevnik 1
18.10	Aktualno: Metropolis
19.10	Dok.: Amerindia
19.40	Aktualno: Il naso di Cleopatra, nato vreme
20.00	Dnevnik
20.40	Film: I falchi della notte (krim., ZDA 1980)
22.25	Dnevnik 1
22.40	Rubrika: Emporion
22.55	Dok.: Kvark Evropa
23.30	Glasba: Nočni rock
24.00	Dnevnik 1 in vreme
0.30	Danes v Parlamentu

RAI 2	
6.50	Variete: Videocomic
7.00	Otroški variete
9.20	Rubrika: Verdissimo
9.40	Rubrika o židovski kulturi
10.10	Film: Eravamo sette vedove (kom., It. 1939)
11.25	Nanizanka: Lassie
11.50	Kratke vesti
11.55	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik in Gospodarstvo
13.45	100 ključev za Evropo
13.50	Nadaljevanki: La clinica della Foresta Nera, 14.40 Santa Barbara
15.15	Film: Uomo avvisato, mezzo ammazzato
16.45	Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
17.00	Kratke vesti
17.05	Nan.: Un caso per due
18.10	Športne vesti
18.20	Nanizanka: Hunter
19.15	Nad.: Beautiful
19.45	Vreme, dnevnik in šport
20.30	Nan.: L'ispettore Derrick
21.35	Gledališče '92: Il cilindro (i. E. De Filippo)
23.15	Nočni dnevnik
23.35	Koncert: La voce solitaria
1.10	Izobraževalna oddaja
1.15	IP v biljardu
2.00	Film: Tarantola

RAI 3	
7.00	Televideo
11.35	Tečaj angleščine ZDA
12.00	Kratke vesti iz Milana
12.10	Krožek ob dvajsetih
13.30	Izobr. odd.: Dottore in...
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Mit stoletja: Glen Gould
15.00	Drobci
15.15	Dok.: Šola se posodablja
15.45	Samo za šport: nogomet C, A in B lige, 16.45 deželna nogometna prvenstva
17.25	Športna rubrika: Derby
17.30	Nanizanka: I mostri
18.00	Dokumentarec: Leoni marini e lontre
18.25	Glasba: Orchestra!
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Deželni šport
20.00	Variete: Blob
20.20	Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30	Šport: Ponedeljkov proces
22.30	Dnevnik - ob 22.30
22.45	Aktualno: Milano Italia
23.40	Nan.: Perry Mason: Il sosia (i. Raymond Burr)
0.30	Dnevnik in vreme
0.55	Film: Amityville horro (srh., ZDA 1979)

TV Slovenija 1	
9.20	Spored za otroke: lutkovna igrca Žogica Marogica, 9.40 Mala morskca deklica (H.C. Andersen)
10.00	Nad.: Odloženi raj (pon.)
10.50	TV mernik in Forum
11.20	Utrip in Zrcalo tedna
12.00	Poročila
16.15	Napovednik
16.20	Dober dan, Koroška
16.55	Poslovne informacije
17.00	Dnevnik
17.10	Spored za otroke: Radovedni Taček, 17.25 nad. Bratovščina sinjega galeba, 17.50 nan. Oscar Junior (1. del), 18.00 Koledar
18.15	Obzorja duha (pon.)
18.50	Poljudnoznanstvena serija: Moja knjiga o džungli
19.10	Risanka in Napovednik
19.30	Dnevnik, vreme in šport
20.05	Zarišče
20.35	Dok.: Fani Okič - Mit in korenine
21.05	TV igrca: Božanska komedija (lutk. gled. Ljubljana)
22.25	Dnevnik, vreme in šport
22.55	Sova, vmes nan. Brooklynski most in Poštenjaka in lumpa ter dok. Ameriška kronika

RADIO TRST A	
7.00, 13.00, 19.00	Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kronika; 8.10 Jugoslavija 1941-1945; 9.05 Glasba; 9.30 New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.45 Kantavtorji; 12.00 Okno na Arbat; 12.30 Glasba; 12.40 Nonet Brda; 12.50 Orkestri; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Iz filmskega sveta; 14.50 Evergreeni; 15.30 Mladi val; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon Kogoju ob 100-letnici; 18.00 Alpe Jadran; 18.30 Potpuri; 19.20 Zaključek.

CANALE 5	
6.30	Aktualno: Na prvi strani
8.30	Nanizanka: Webster - L'insegnante
9.05	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.20	Nan.: I Jefferson
11.50	Variete: Ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.20	Variete: Non è la RAI
14.30	Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
15.00	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parlomone
16.00	Otroški variete: risanke in kviz
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, Paola Barale)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Zabavna oddaja: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio)
20.40	Film: Indiana Jones e l'ultima crociata (pust., ZDA 1989, r. Steven Spielberg, i. Harrison Ford, Sean Connery)
23.05	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.30	Nočni spored

RAI 1	
6.50	Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
10.05	TV film: La stangata napoletana, vmes vesti
11.30	Dok.: Un solo mondo
12.00	Variete: Servizio a domicilio (vodi G. Magalli), vmes (12.30) dnevnik 1
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Variete: Prove e provini a Scammietiamo che?
14.30	Italijanka kronika
14.45	Film: Il corsaro dell'isola verde (pust., ZDA 1952)
16.35	Mladinski variete: Big!
17.00	Aktualno: Parola e vita
17.30	Sedemdni v Parlamentu
18.00	Dnevnik 1
18.10	Aktualno: Metropolis
19.10	Dok.: Amerindia
19.40	Aktualno: Il naso di Cleopatra, nato vreme
20.00	Dnevnik
20.40	Film: I falchi della notte (krim., ZDA 1980)
22.25	Dnevnik 1
22.40	Rubrika: Emporion
22.55	Dok.: Kvark Evropa
23.30	Glasba: Nočni rock
24.00	Dnevnik 1 in vreme
0.30	Danes v Parlamentu

RAI 2	
6.50	Variete: Videocomic
7.00	Otroški variete
9.20	Rubrika: Verdissimo
9.40	Rubrika o židovski kulturi
10.10	Film: Eravamo sette vedove (kom., It.

Javna razprava o statutu občine Doberdob

Pomembna rzsodba, vendar le člen v prizadevanjih za jezikovne pravice

Premiki v italijanskem političnem življenju silijo manjšino v iskanje drugačnih in uspešnejših pristopov v boju za priznavanje in uveljavljanje jezikovnih in drugih pravic. V teh nekaj besed bi lahko strnili smisel srečanja, ki ga je v petek zvečer v Doberdodu pripravila Demokratična stranka levice, da bi na njem širše razpravljali o razsežnosti nedavne rzsodbe Deželnega upravnega sodišča. Sodišče je v celoti sprejelo priziv Občine Doberdob na ukrep Centralnega deželnega nadzornega organa, ki je iz občinskega statuta črtal določila glede javne rabe slovensčine.

Srečanja so se udeležili odvetnika Nereo Battello in Peter Sanzin, ki sta pred deželnim sodiščem zagovarjala stališče občine, senator Darko Bratina, deželni svetovalec Miloš Budin in seveda župan Mario Lavrenčič, poleg predstavnikov krajevne sekcije DSL.

Župan Lavrenčič je uvodoma podčrtal, da pomeni rzsodba pomemben korak naprej, saj je padel eden od glavnih izgovorov, za katerim so se doslej skrivali nasprotniki manjšinske zaščite. Odpadla je teritorialna delitev, saj so Slovenci priznana manjšina tudi na Goriškem.

Kaj se bo v prihodnje spremenilo v delovanju doberdobske občinske uprave? V kratkem razdobju najbrž bolj malo, je razmišljal župan Lavrenčič, kajti rzsodbo je treba vzeti kot člen - čeprav zelo pomemben - v nadaljnjih prizadevanjih za priznavanje in uresničevanje jezikovnih pravic. Nadaljnja stopnja v teh prizadevanjih je zagotavljanje ustreznih finančnih sredstev. Pred tem pa bo treba premostiti še nekaj zaprek birokratsko-upravnih narave, kar pa odvisi od političnih odločitev. Rzsodba namreč še ni dokončna oziroma pravomočna, saj še zmeraj obstaja možnost priziva na višjo instanco (Državni svet). In to je tisto občutljivo politično vprašanje, ki ga bo treba v razmeroma kratkem času razrešiti.

Odvetnika Sanzin in Battello sta obrazložila tehnično-upravni aspekt zadeve. Za doseg pravnomočnosti sta dve možnosti. Občinska uprava se bo v prihodnjih tednih odločila katero pot bo ubrala. Prva pot predvideva možnost notifikacije rzsodbe, druga pa, da od objave rzsodbe poteče eno leto. Trenutno razpoloženje na Deželi je, da na rzsodbo ne bo vložila priziva, vendar pa volitve, ki bodo spomladi, predstavljajo

razlog za zaskrbljenost. Marsikdo bi namreč utegnil izkoristiti to vprašanje. Politike in predstavnike slovenskih organizacij čaka torej v prihodnjih tednih veliko ne-lahkega dela.

V zamisli prireditev je bila razprava osredotočena na rzsodbo Deželnega upravnega sodišča glede Statuta občine Doberdob, vendar pa je četrtkova rzsodba prizivnega sodišča v Trstu, ki je v celoti razveljavilo kazenski postopek goriškega pretorja, zaradi kršitve člena 109 kazenskega postopnika, ki pripadnikom manjšine omogoča, da na sodišču uporabljajo materin jezik, predmet razprave znatno razširila. Gre za rzsodbo, sta ocenila zlasti odvetnika Sanzin in Battello, ki je po pomenu in posledicah celo važnejša od rzsodbe Deželnega upravnega sodišča.

Senator Bratina in deželni poslanec Budin sta razmišljala o tem, da razvoj dogodkov sili v iskanje drugačnega pristopa do reševanja manjšinske problematike. Seveda v kolikor želimo, da bodo prizadevanja uspešna. Neoperspektivno pa je najbrž tudi zapiranje oči pred spremembami, ki so se dogodile in se dogajajo v italijanski družbi. (V.K.)

Številni defileji in druge zabavne prireditve Pestra zadnja dneva na sejmu Flash Moda

Sejem Flash moda ponuja danes in jutri še zadnja dva dneva modnih defilejev, spektakla in možnosti za ogled kot vedno pestre in bogate modne ponudbe za naslednjo sezono. Danes pričakujejo še poseben naval obiskovalcev: sejem bo odprt nepretrgano od 10. do 23.30, jutri pa še od 16. do 23.30. Današnji spored ponuja ob 12. uri "modni aperitiv" - srečanje z umetniki, ki sodelujejo na likovni razstavi v okviru sejma. To so Annibel Cunoldi, Robert Faganel, Clementina di Levetzow Lantieri, Maurizio Morassutti, Niccolò Piccolomini, Cristina Toson. Ob 15.30 bo defile otroških oblačil, ob 17. uri defile deželne zveze trgovcev »Dance, dance«, ob 20.30 pa bo prikaz v urejanju priček. Jutrišnji popoldan bo namenjen frizerjem, ki se bodo ob 14.30 zbrali na posvetu, ob 17. uri bo prikaz novih pričesk. TV napovedovalka Gabriella Carlucci bo ob 18.30 sodelovala na "modnem aperitivu", ob 21. uri pa bo vodila še zadnjo prireditev, defile mladih modnih ustvarjalcev FJK »...Non solo moda...«.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

5. KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM

SOBOTA, 10. oktobra 1992 ob 11. uri v Katoliškem domu v Gorici: nastop dijakinj Višje šole za gospodarske poklice v Št. Petru z recitalom indijanskih modrosti "Ista Aogin", ob 500-letnici odkritja Amerike. Režija Marjan Sticker.

NEDELJA, 11. oktobra ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici: Folklorna skupina SPD "Trta" iz Žitare vasi predstavi kmečke običaje "Babjo hojsetijo" in Venček koroških plesov. Vodi Stanislava Kukovica.

Otvoritev razstave "Noša in oblačilna kultura pri Zilji" ter predstavitve knjige dr. Marije Makarovič "Slovenska ljudska noša v besedi in podobi: Zilja".

N. Fornasir vrača Ziberni milo za drago v zvezi s ploščo Tolmincem

Kako more glasnik nacionalistov biti dober odbornik za kulturo?

Vik in krik, ki ga je Lega nazionale zagnala ob postavitvi plošče tolminskim puntarjem na Travniku letošnjo pomlad, je na zadnji seji občinskega sveta spravil spet v zadrego odbornika za kulturo Ziberno, ki je med drugim podpredsednik Lege. Že na eni prejšnjih sej ga je svetovalec Nicolò Fornasir vprašal, ali soglašajo z vsebino lepaka Lege, po katerem naj bi 20 občinskih svetovalec, ki so podprli postavitev plošče, ne bilo vrednih, da predstavljajo "italijansko Gorico". Ziberna takrat ni odgovoril, češ da ni podrobno seznanjen z vsebino lepaka, naknadno pa je v krajevem tisku zavzel natanko enako stališče, kot

ga je Lega. Fornasir ga je zaradi tega krepko (metaforično) potegnil za ušesa, saj je odbornika podučil, da mora to, kar misli, javno povedati v občinskem svetu, kjer naj se nikar ne skriva, nato pa drugje troši svoja nacionalistična stališča. Glede samih stališč Ziberne pa je Fornasir odločno zavrnil absurdno sodbo, po kateri kdor ni nacionalist ni Italijan in nima pravice sedeti v občinskem svetu. »Če že hočemo«, je zaključil, »potem kdor razmišlja kakor Ziberna ne bi smel sedeti in tako odgovornemu mestu, kot je odborništvu za kulturo, ker s svojo enostransko miselnostjo ne more predstavljati vseh goriških sestavin. Kar se mene tiče dajem zato odborniku svojo nezaupnico«. Ziberna se je skušal opravičiti, češ da sprva res ni poznal vsebine spornega lepaka, nato pa se je z njo seznanil in jo v bistvu osvojil, ker da je prepričan, da je postavitev plošče puntarjem bila nič drugega kot provokacija ter instrumentalizacija. Vzel je na znanje Fornasirjevo nezaupnico, vendar zavrnil zahtevo po odstopu, češ da njegova osebna stališča ne sodijo v občinski kulturni resor.

Na zadnji seji občinskega sveta je Ivan Bratina (DSL) ponovno opozoril na zamude pri urejanju in opremljanju slovenskega šolskega centra, ki so bile med drugim povod za ponedeljkovo stavko dijakov. Župan Tuzzi in podžupan Del Ben sta ponovila obljube, da so dela v teku in da bo telovadnica predvidoma uporabna konec oktobra, auditorij (sicer še brez opreme) pa naj bi dokončali novembra. Problem je še naba razne opreme in ureditev zunanjosti centra, ker da ni denarja. Bratina je vzel na znanje odgovor, pripomnil pa je, da bi občina vsaj lahko dala pokositi travo zraven splotij, saj za to res ne more držati izgovor o pomanjkanju denarja.

Bratina je tudi opozoril upravo na potrebo, da se končajo dela pri napeljavi elektrike na pokopališču v Pevmi.

Precej ranjenih v številnih lažjih nesrečah zaradi dežja

Samo praske za voznika pande po nevarnem "poletu" z nadvoza

Napovedani val slabega vremena na Goriškem včeraj ni povzročil večjih težav razen v prometu, kjer je dež botroval številnim nesrečam. Najbolj slikovita, ki se je na srečo voznika iztekla brez težjih posledic, se je pripetila nekaj pred 15. uro pri Gradišču. Voznik pande, ki je peljal po cesti med Gradiščem in Morarom, je prav pri nadvozu nad avtocestnim priključkom Gorica-Vileš izgubil nadzorstvo nad vozilom, zavozil s ceste in zgrmel v prazno. Pristal je na voznem pasu spodnje hitre ceste, kjer je v pando trčil še en avto. Kljub tolikšni zmedri (na kraju so poleg reševalcev posegli tudi karabinjerji in gasilci) se je voznik, 31-letni Luigi Bregant iz Ločnika, Ul. Udine 93/A, izmazal brez težjih poškodb: ugotovili so mu rano na glavi, lažji pretres možganov in udarce v rebra. Okreval naj bi že v sedmih dneh.

Hujša nesreča je bila v Trziču, kjer sta se ob 5.45 v trčenju med štirimi vozili ranili 53-letna Georgeta Dumitru in njena 19-letna hčerka Cristina Blasini. Mati se bo zaradi zloma piščali zdravila 40 dni, hči pa bo okrevala v 15 dneh.

Po 7 dni se bosta zdravila Daniele Scagliatti iz San Donaja in David Orzan s Peči, Case Sparse 68, ki sta se ponesrečila ob 15.30 na trgu pri Rdeči hiši v Gorici.

V trčenju motor-avto se je dopoldne v Gorici ranil 52-letni Adriano Roic, Ul. Merici 5. Zaradi zloma dveh reber se bo zdravil 20 dni.

Predavanje in razstava o antisemitizmu danes

V konferenčni dvorani pri sinagogi v ul. Ascoli bo jutri ob 18. uri predavanje Giovannija Miccolija na temo Antisemitizem v Italiji danes. Sledilo bo odprtje dokumentar-

ne razstave z istim naslovom. Prireditelji so Združenje mladih Židov iz Trsta, Inštitut za židovsko kulturo iz Gorice in Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK.

■ **Gasilci** so pred sinoči od 22. do 1.45 gasili požar v skladišču odpadnega železa, ki je v Krminu v lasti Elia Edaluccija iz Čedadada. Požar je zajel tudi šrambo orodja, vendar so gasilci preprečili večjo škodo. Rešili so tudi psa čuvaja, ki je bil v šrambi privezan na verigo.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada od 27. septembra do 3. oktobra:

RODILI SO SE: Giulia Marsoni, Matteo Zoff, Elia Muzic, Cristina Srebernic, Sara Cechet, Federica Colmari, Gianluca Marchitelli, Elia Marc, Giovanni Miseri in Maria Bertos.

UMRLI SO: 78-letni upokojenec Orazio Caldaro, 72-letna gospodinja Maria Bressan por. Tribusson, 82-letna gospodinja Valeria Rocchi vd. Volpe, 87-letna upokojenka Vittoria Tavagnutti vd. Susic, 78-letna upokojenka Ines Occhielli vd. Notola, 90-letni upokojenec Raffaele Ippolito, 92-letna upokojenka Orsola Spanghero, 82-letna upokojenka Maria Zof, 59-letna gospodinja Elvira Mauri por. Stern, 82-letni upokojenec Mario Bidut, 83-upokojenec Luigi Furlan, 61-letni upokojenec Romano Valente, 77-letna gospodinja Anna Lasic po. Canali, 84-letna gospodinja Margherita Cappella vd. Donda, 78-letna upokojenka Bruna Scubla, 78-letna upokojenka Gioconda Ermacora, 87-letna upokojenka Carmella Novelli, 68-letni podjetnik Giordano Rizzato in 69-letni upokojenec Sesto Ulian.

pagrebi

Jutri v Gorici 9.30 Giordano Rizzato iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Branka Humar por. Decolle iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.45 Sesto Ulian iz bolnišnice Janeza od Boga v Doberdob.

čestitke

Na Poljanah pri Doberdodu praznuje 85. rojstni dan EMA FRANDOLIČ. Se na mnoga leta ji kličejo hči Ada in sin Mario z ženo Jacqueline, vnuka Maja in Marino s Tamaro.

razna obvestila

Na območju Dola, Jamelj in Sabljev bodo v torek, 6. t.m., med 9.30 in 16. uro zaradi del na omrežju prekinili dobavo vode. V primeru slabega vremena bo prekinitev v sredo.

Društvo za zaščito živali AIPA vabi danes ob 12.30 na blagoslov živali pri kapucinski cerkvi v Gorici, kjer bo mogoče posvojiti pse iz zavetišča AIPA.

kino

Gorica

VITTORIA 16.00 »Akira« (risanka). 18.45-20.20-22.00 »Tokio decadence«. Rež. Ryu Murakami.

CORSO 15.15-22.00 »Basic instinct«.

VERDI 15.30-22.00 »Alien 3«.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Papež mora umreti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 - ul. Grazarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Občinska lekarna št. 1 - ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

4.10.1991 4.10.1992

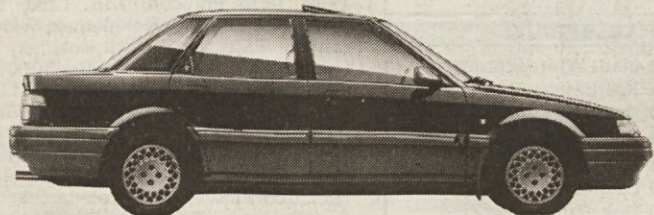
Ob prvi obletnici smrti dragega

Marčela Devetaka (POLDOTA)

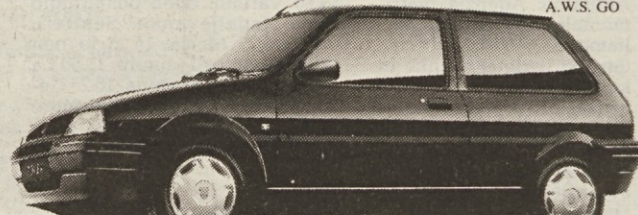
se ga z žalostjo v srcih spominjajo VSI NJEGOVI

Vrh, 4. oktobra 1992

Oktober meseca kakovost Rover ima nižjo ceno.

Na vseh razpoložljivih avtomobilih Rover Vam zastopstvo Tomauto iz Gorice ponuja posebne ugodnosti. Popusti, posebni pogoji plačila in druga presenečenja na avtomobilih Mini Mayfair, Mini 1.3 Cooper, Rover 111, Rover 114, Rover 214, Rover 216, Rover 416, Rover 420, Rover 820, Land Rover, Discovery in Range Rover.

ZGRABITE PRILIKO! OKTOBRA VAS ČAKAJO ŠTEVILNE UGODNOSTI ROVER

ZASTOPSTVO TOMAUTO

GORICA - Ul. Nizza, 15 - Tel. (0481) 533923
TRZIČ - Drev. Verdi, 42 - Tel. (0481) 40148

Pogovor z režiserjem Žarkom Petanom pred petkovo premiero SSG Spreobračati mentaliteto ljudi je glavna funkcija gledališča

Slovensko stalno gledališče bo v petek uradno začelo svojo novo umetniško sezono. Svoje obiskovalce in zveste abonente bo skušalo razveseliti s komedijo sodobnega italijanskega pisatelja Alda Nicolaja. Prevod teksta z mikavnim naslovom »Hamlet v pikantni omaki« je oskrbel pesnik Ace Mermolja, režijo pa je prevzel v svoje roke znani slovenski režiser in pisatelj Žarko Petan, ki se je prijazno odzval vabilu za krajši pomenek.

Po nekajletnem presledku ste se spet vrnili v Trst. Kako doživljate ponoven stik s tem prostorom?

Pravzaprav se ne vracam samo v gledališče, ampak tudi v mesto. Nekaj let svoje mladosti sem preživel v Trstu, tu je živela moja družina med vojno, v Rojanu, do leta 1945, nakar sem odšel v Maribor. Eno svojih prvih režij naploh pa sem imel prav tu. Če se prav spominjam, je teklo leto 1958, ko še ni bilo Kulturnega doma, igrali smo pri Sv. Ivanu neko francosko komedijo. To je bilo prvo srečanje z ansamblom tržaškega gledališča, temu pa so potem sledila še druga, saj sem režiral Tavčarjev »Red mora biti«, pa spet neko francosko komedijo in v zadnjem času »Kontrabas« in »Spomine služkinje Zerline«.

Orlovitvena predstava ima v teatru še prav poseben prizvok. Gre za slovesnost, začetek nekega ciklusa, uvod v odrsko besedo. To besedo ponuja tokrat italijanski avtor. Kako občutite oboje, namreč začetek sezone in srečanje z italijansko komediofilijo?

S tem nisem posebno obremenjen. Nemara bi bil, ko bi bil stalen član gledališča, kot gost pa seveda nisem na noben način sodeloval pri sestavi repertoarja, tako da je moj interes, žal, le za to predstavo, ki je bila najbrž koncipirana po nekem vrstnem redu. Gre za komedijo in najbrž je bila osnovna misel ta, da se enkrat začne z nekoliko bolj vedrim delom. Mislim, da je tako tudi prav. Aldo Nicolaj je spreten avtor, čeprav ni velik umetnik, je pa dober pisec, ki obvlada dramaturgijo in dialog in v vseh njegovih komedijah je razvidna človeška plat, tako da je občinstvu zelo blizu. Njegov Hamlet je parodija Shakespearovega Hamleta, ves čas se zgodba dogaja v kuhinji, kar je po svoje zelo duhovito in prepričan sem, da bo predstava pri publiku odmevala.

Kaj mislite, kako naj danes v Evropi govori gledališče. Stara celina se deklarativno odpira, v resnici pa se zapira, na pohodu so grozeči ekstremizmi...

Nisem velik prijatelj političnega gledališča, čeprav se človek s politiko ukvarja in tudi sam sem bil nekako v rokah politike. Mislim pa, da ima gledališče drugo funkcijo: spreobračati mentaliteto ljudi. Boriti se mora za globlje ideale, za moralno in etiko. Ekstremizmi imajo isti izvor - duševno revščino, ozkost v gledanju, nerazumevanje tujih stališč, prenapetost in to naj bi teater skušal spremeniti. Kar zadeva zapiranje Evrope, je zame ta ugotovitev tragična. Evropa je bila namreč vedno bolj ali manj nedostopna za marginalne kulture, kakršna je zaradi svoje številčne majhnosti tudi slovenska. Žal pa ugotavljam, da se tudi mi zapiramo pred svetom, da ne delamo niti majhnih korakov, da bi kaj spremenili. Trdno sem prepričan, da daje na primer srednjeevropski festival v Čedadu velike možnosti, ki pa jih Slovenci dosedaj nismo izkoristili. Italija je seveda bližja od drugih kontinentov, v katerih iščemo neko svojo identiteto. Hočem reči to, da je tu, v tem ambientu naš življenjski prostor in tu moramo iskati možnosti. In ta je priložnost tudi za SSG, ki deluje na stičišču kultur.

Kljub temu da je akulturnost čedalje močnejša, kaže da se

ljudje spet vračajo v gledališke dvorane. Po nekaterih podatkih naj bi bilo zanimanje publike za letošnjo sezono v Sloveniji zelo veliko. Gre za modno muho, ali pa je odrska govorica tako življenjska, da ji velja pri-sluh niti?

Po navadi sem skeptik in vsak podatek bi rad preveril, čeprav se vseh ne da. Sem pa že toliko časa v gledališču in vem, da je bila vedno prisotna tudi manipulacija z ljudmi. Trdno sem prepričan na primer, da mariborski gledališki festival ni nič naredil za mariborsko gledališko življenje. Nastal je nek pomp, postal nekakšen mini svetovni festival, za en teden so se zbrali igralci (sami niso videli nobene predstave), vendar bistvo gledališča ni to. Z vso odgovornostjo lahko rečem, da Boršnikovo srečanje ni prineslo Mariboru niti enega gledalca od zunaj. Skrbi me, da je beseda o popularnosti gledališča pri nas le domislica nekih krogov, ki imajo interes, da pridejo taki podatki v javnost. Gledališče pa se dela na zelo preprost način, gre za neposreden stik igralca in odra s publiko in to je edino merilo. K temu bi se morali vrniti, od te točke spet začeti in graditi, ne pa na megalomanskih načrtih.

Vsak režiser daje v predstavo nekaj svojega. Z uprizoritvijo živi, z njo mogoče izgoreva, kar velja v posebni meri in še bolj za pisatelja, ki je obenem še režiser. Kaj skušate dahiniti svojega, kaj sporočiti v posameznih odrskih kreacijah?

Mogoče bi na to vprašanje odgovoril z nekaterimi podatki, ki se neposredno vežejo na zdajšnji projekt Hamleta v SSG. Na ta lik

sem zelo navezan. Kot mlad študent Akademije za igralstvo sem že takrat režiral Shakespearovo mojstrovino in ta izkušnja mi je ostala v spominu do danes. Pa ne samo to. Moja želja je še zdaj in ves čas od takrat režirati Hamleta in zaradi tega sem se stalno ukvarjal z njegovim uprizoritvenim konceptom. Znova in znova sem Hamleta prebiral in prišel do ideje, da bi napisal nekaj takega, kot je "Hamlet v pikantni omaki". A seveda ne komedijsko. In sem celo napisal tekst, ki je na široko opremljen s citati iz Shakespeara. Dal sem mu naslov "Hamlet in Ofelija". Težišče sem prenesel s političnega na njuno intimno prizorišče, na tragičnost tega življenja. Našel sem možnost, da bi tragični konec, smrt obeh junakov, zakuhal Horacij, ki je, kot znano, najzvestejši Hamletov prijatelj. Podoben koncept ima tudi Aldo Nicolaj - ena najbolj negativnih oseb je tudi pri njem Horacij. Skratka, kar naenkrat sem našel v tem tekstu del tistega, s čimer sem se zadnje čase ukvarjal, in to je posebno zadovoljstvo, kot je zadovoljstvo delati z igralci, kajti za razliko od nekih modnih trendov vendar mislim, da je gledališče igralčevsko. Skozi igralca, odnose, videz se da izpovedati življenje, ki ga živimo.

Skratka, izpostavlja človečnost?

Seveda. Gledališče je odsev družbe. Odvisno pa je tudi od razmer in nujno je, da v konstelaciji, kjer pogrešamo prav človečnost je prvo, na kar pomisliš, da bi skušal prav na najbolj pasivnih področjih nekaj narediti. Upam, da bo to opazno tudi v novi predstavi. (Č)

Boljanski glasbenik umrl pred 40 leti v Ljubljani

Hvaležen spomin na Frana Venturinja

Fran Venturini

8. oktobra pred 40-letji je umrl v Ljubljani Fran Venturini, vsestransko angažirani javni delavec, ki so ga v dolinski občini še med časom prve svetovne vojne imenovali za župana, katerega mesto je moral zapustiti takoj po prihodu Italije.

Venturini, ki se je rodil 30. maja 1882 v Boljuncu, je obiskoval šolo v domači vasi, nato dokončal učiteljske v Kopru. Poučeval je pri Črnem kalu, v Borštu, pa tudi na Ciril-Methodovi šoli v Trstu.

Z veliko ljubeznijo do petja je Venturini zbiral in družil pevce na Tržaškem. V svoji vasi je dal pobudo za ustanovitev »Bralnega in pevskega društva Prešeren«, kjer je vodil društveni zbor, ob tem je učil petje v društvu »Balkan« v Trstu in nato prevzel vodstvo zbora »Kolo« pri Sv. Jakobu.

Ko je fašizem nasilno ukinil vse slovenske organizacije, se je Venturini umaknil v Ljubljano, kjer se

je povsem posvetil glasbi. Tu je vodil zборе »Slavec«, »Sava« in »Tabor«, kasneje pa je postal pevododja združenih zborov »Hubadove župnije«.

Druga svetovna vojna ga je zajela na Štajerskem, kjer so ga Nemci predali italijanski policiji; ta pa ga je internirala v kraj Corropoli v Južni Italiji. Tu je vodil petje med interniranci.

Po koncu vojne se je vrnil v Trst. Njemu je pripadala čast, da je vodil združene pevске zборе ob osvoboditvi Ljubljane in Slovenije izpod nacifašističnega jarma.

Po vojni je Venturini postal referent za glasbo pri prosvetni komisiji takratnega Partizanskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko Primorje, kasneje pa pri Slovensko-hrvaški prosvetni zvezi. Nekaj časa je bil tudi predsednik Glasbene Maticе v Trstu. Leta 1946 je prevzel vodstvo svetovianskega zbora »Slavko Škamperle«, ki je prav v času njegovega vodstva dosegel svoje največje uspehe.

Po vsem, kar smo zapisali, lahko rečemo, da je gre prav Venturiniju, po katerem sta poimenovani Kulturno društvo pri Domju in osnovna šola v Boljuncu, pripisati največje zasluge za obnovitev pevskih zborov na Tržaškem, njegove pa so skladbe, ki jih naši zbori še danes radi prepevajo, kot na primer »Bazovica«, »Mi vstajamo«, »Mi gremo naprej« itd.

Kot odločen borec za pravice slovenskega naroda, kot dober glasbenik in pevovodja, se je globoko zapisal v srca naših ljudi, ki se ob 40-letnici njegove smrti s spoštovanjem spominjajo njegovega dela in zaslug za našo pevsko in glasbeno kulturo. N. L.

Četrti koncert letošnje Verdijeve jesenske simfonične sezone v Rossettiju Stik elegance z glasbenimi strastmi

CORRADO ROJAC

V petek, 2. oktobra je bil v gledališču Rossetti četrti koncert letošnje Verdijeve jesenske simfonične sezone; na sporedu je bila Brewaeysova Tretja simfonija »Hommage« (1991), Mozartov Dvojni koncert v C-duru za flavto, harfo in orkester K. 299 (1778), Smetanova simfonična pesnitev Vltava (1874) in Schubertova Deveta Simfonija v h-molu D. 759 (1822). V solističnih vlogah sta nastopala flavtist Mario Ancillotti in harfistka Jasna Corrado Merlak, orkester

gledališča Verdi pa je dirigiral madžarski dirigent Carl Melles.

Petkov program je bil prav gotovo najpestrejši v vsej sezoni, k čemur je pripomogla seveda Brewaeysova Tretja simfonija, ki so ji na natečaju za kompozicijo Nagrada mesta Trst 1991 podelili prvo nagrado (in seveda poskrbeli obenem za petkovo izvedbo).

O tem prvencu mladega belgijskega skladatelja velja najprej omeniti, da je filter sodobnosti nanj deloval predvsem na melodiški - ni je! Skladba raste iz zvočnih plasti, ki se spajajo in drobijo v

zvokih, timbrično prehajajočih iz družine v družino glasbil. Efekt je nemirna, preteča atmosfera, ki se nekoliko razneži le tik pred zaključkom v rastočem fortissimu. Spominja na Coplandova glasbena območja, kot pravi avtor sam; naslov je posvečen ravno nedavno preminulemu ameriškemu skladatelju. Občutek imamo, da se današnja sodobna zvočna umetnost po "elitarnih" desetletjih spet željno obrača k publiku, s katero je v petek dosegla spodbuden stik.

Sledil je Mozartov Dvojni koncert za flavto in harfo, biser Wolf-

gangovih "pariških" let, ki spaja salonsko vzdušje z večjo glasbeno vsebino. Solista sta delo podala z edinstveno eleganco, ki je označila začetni "aristokratski" Allegro, a tudi sprevni osrednji Andantino in zaključni vedri Rondó. Z žilico "otroške" melanholije obarvani namigi na mol so bili izpeljani ravno tako nedolžno in ljubko, da sta se Ancillotti in Merlakova navdušeni publiku morala oddolžiti še z dodatkom.

Če je Carl Melles bil doslej nekoliko v ozadju, se je sedaj razkazal v vsej svoji glasbeni strasti. Pred nami je tako predstavil Smetanovo Vltavo, znamenito simfonično pesnitev iz ciklusa šestih, ki jih je češki skladatelj združil pod naslovom Ma vlast (Moja domovina), s strastnim občutkom in smislom za bogato spevnost "slovenske" melodike. Izvir reke, bojni klic lovcev, vaški ples, plešoče nimfe ob luninem svitu, brzice ali mirna vodna gladina ob Višehradu, vse je pred nami zaživel v pestrosti barv in občutkov.

Sledeča Schubertova Deveta simfonija, ki je zaradi dveh samih stavkov še danes uganka, je izvenela ravno tako vneto. Delo, ki je bilo nastalo leta 1822, a so ga odkrili šele po Schubertovi smrti leta 1865, predstavlja gotovo najznamenitejšo simfonijo tega avstrijskega mojstra, prepolno tipično "prikupno kipeče" melodike njegovega zrelega obdobja. Njena takojšnja izvedba bi bila verjetno v "romantičnem" glasbenem ambientu dvajsetih let prejšnjega stoletja marsikaj spremenila, npr. v Schumannovem opusu, saj je njena harmonska izpeljava čisto samosvoja. Carl Melles je podobne novosti simfonije stalno izkoriščal lirično obarvano. Dosegel je notranje spajanje z orkestrom in glasbo - če smo prejšnjiki kitajskega dirigenta Lü Jia označili za apolitično osebnost, bomo tokrat Mellesa za dionizično.

Zbor Jacobus Gallus bo pel Rossinija

Mešani pevski zbor »Jacobus Gallus«, ki deluje v okviru tržaške Glasbene maticе, stopa v novo delovno leto z zahtevnim nastopom v okviru koncertov Note del Timavo v organizaciji šole Punto musicale iz Sestljana. Pod vodstvom dirigenta Stojana Kureta bo namreč izvajal Rossinijevo Petite Messe Solennelle za soliste, zbor, dva klavirja in harmonijo. Sodelujejo še Livia Valentinsig (sopran), Giacinta Simon (alt), Luca Dordolo (tenor), Leonardo Palmigiani (bas), Carla Agostinello in Reana De Luca (klavir) ter Štefan Bembli (harmonija). Koncert, ki sovpada z dvestoletnico Rossinijevega rojstva, bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 20.30 v stari štivanski cerkvi.

Danes v 6. kolu italijanske nogometne C-1 lige v Veroni

Triestina na neugodnem gostovanju

Triestina, ki je doslej navdušila tako z izidi kot z igro, bo danes v 6. kolu C-1 lige gostovala v Veroni in igrala proti Chievu, ki je v teh prvih petih kolu zelo nogočno presenetil. Nogometaši Chieva so namreč šesti na lestvici s petimi točkami.

Trener Triestine Perotti bo za današnje tekmo uvrstil postavo, ki je na zadnjih dveh tekmah zelo zanesljivo igrala. Vsekakor ima trener na razpolago še Torracchia in Marina, ki sta vse prej kot »poprečna« nogometaša.

Za Chievo bodo danes igrali tudi vratar Zanin, Volcan in Tamagnini, ki so bili poškodovani.

DANAŠNJI SPORED (15.00): Carrarese - Vicenza; Chievo - TRIESTINA; Como - Massese; Empoli - Carpi; Lefte - Pro Sesto; Ravenna - Alessandria; Sambenedettese - Arezzo; Siena - Vis Pesaro; Spezia - Palazzolo.

LESTVICA: TRIESTINA in Empoli 9; Vicenza 8; Sambenedettese 7; Ravenna 6; Chievo, Pro Sesto, Siena, Spezia in Carpi 5; Vis Pesaro, Palazzolo, Lefte in Massese 4; Alessandria, Como in Carrarese 3; Arezzo 1.

Danes v nogometni A ligi

Udinese doma

V 5. kolu italijanske nogometne lige bo Udinese po nesrečnem gostovanju v Foggii igral doma proti Pescari, ki se kot videmsko moštvo bori proti izpadu iz lige. Današnje srečanje v Vidmu bo torej še kako pomembno za Bigonovo ekipo, ki je po odličnem startu (domača zmaga proti Interju) ostala na dveh točkah. Danes je torej za Videmčane imperativ le zmaga.

Poleg videmskega srečanja pa je na psoredu še nakj dokaj zanimivih tekem. Drugouvrščena Fiorentina, ki bi lahko v prejšnjem kolu celo v gosteh presenetila Juventus, bo danes doma igrala proti vodilnemu Milanu. Obeta se prava nogometna poslastica (seveda, če bo igralcem vreme naklonjeno), saj obe ekipi igraata odprto in napadalno.

Zelo zanimivo bo v Neaplju, kjer bo Rainerijevo moštvo sprejelo v goste Juventus, ki se je v nedeljo komaj rešil poraza. Vročje bo tudi v Turinu, kjer bodo Scifo in ostali igrali proti Sampdoriji.

DANAŠNJI SPORED (15.00): Brescia - Foggia; Cagliari - Roma; Fiorentina - Milan; Genoa - Ancona; Inter - Atalanta; Lazio - Parma; Napoli - Juventus; Torino - Sampdoria; UDINESE - Pescara.

LESTVICA: Torino in Milan 6; Fiorentina, Juventus, Sampdoria in Inter 5; Napoli, Roma, Lazio, Parma, Genoa, Brescia in Atalanta 4; Pescara 3; UDINESE, Cagliari in Foggia 2; Ancona 1.

NOGOMETNA B LIGA

DANAŠNJI SPORED 5. KOLA (15.00): Ascoli - Piacenza; Cesena - Modena; Cremonese - Pisa; Andria - Lecce; Lucchese - Bari; Padova - Verona; Reggiana - Bologna; Spal - Venezia; Taranto - Cosenza; Ternana - Monza.

LESTVICA: Ascoli in Pisa 7; Cremonese, Reggiana in Verona 6; Cosenza 5; Piacenza, Bari, Venezia, Padova, Bologna in Modena 4; Cesena, Lucchese, Monza in Lecce 3; Ternana, Taranto in Spal 2; F. Andria 1.

SLOVENSKA LIGA

V anticipiranih srečanjih 8. kola slovenske nogometne lige so včeraj dosegli nalsednja izida: Ljubljajna - Elektroelement 1:0 (1:0), Potrošnik - Svoboda 1:4 (0:2).

Danes v 3. kolu italijanske košarkarske A-1 lige

Stefanel v Trevisu

Tržaški Stefanel bo danes pred izredno težko nalogo: v gosteh bo igral proti državnim prvakom Benettona iz Trevisa, ki so v prejšnjem kolu na neverjeten način izgubili v Turinu, in se bodo zato skušali danes oddolžiti za spodrsrljaj prav proti Tržačanom.

Stefanelov trener Tanjevič, kate-rega ekipa je v prejšnjem kolu pred TV zasloni premagala Clear iz Cantuja, seveda na tiho upa, da bodo njegovi fanti poskrbeli za pravcati podvig ter sredi Trevisa premagali Kukoča in soigralce. Benetton je na tem srečanju seveda nesporni favorit, toda v košarki je vse mogoče ... na včerajšnjem anticipiranem srečanju tega kola v A-1 ligi je v Livornu prišlo do presenečenja: domači Baker je namreč izgubil proti tujinskemu moštvu Robe di Kappa, pri katerem je pomožni trener naš dolgoletni košarkarski delavec Massimo Raseni. Turinčani so namreč zmagali z 88:87, najboljši strelec srečanja pa je bil Američan Robeja di Kappa Vincent z 29 točkami.

DANAŠNJI SPORED: Benetton - STEFANEL; Scavolini - Panasonic; Knorr - Scaini; Messaggero - Montecatini; Clear - Temyystem; Marr - Phonola; Kleenex - Philips.

LESTVICA: Panasonic Reggio Calabria, Philips Milan, Scavolini Pesaro in Knorr Bologna in Robe di Kappa Turin 4; Clear Cantù, Il Messaggero Rim, Benetton Treviso, Kleenex Pistoia, Scaini Benetke, STEFANEL Trst in Montecatini 2; Phonola Caserta, Temyystem Fabriano, Marr Rimini in Baker Livorno 0.

Danes v košarkarski B-1 ligi

Goričani favoriti

Goriški Ciemme, ki je v prvem kolu nerodno izgubil v Rimu, je danes na domači tekmi proti ekipi Biesse iz Pesara favorit. Dalipagičevi varovanci, ki so tudi med favoriti za prestop v višjo ligo, morajo absolutno zmagati, da bi že po drugem kolu ne izgubili stika z vrhom.

DANAŠNJI SPORED (18.00): CIEMME GORICA - Biesse Pesaro; Agrofina Battipaglia - Elledi Padova; Gewiss Bergamo - Vini di Sardegna; Brescia - Leonardo Imola; Serapide Pozzuoli - Goccia di Carnia Videm; Sidis Porto S. Giorgio - SFA Montichiari; Fracasso - Banca Popolare Ragusa; Ilva Piombino - Victor's Rim.

domači šport

DANES

NEDELJA, 4. OKTOBRA 1992

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

18.00 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Stamura Basket Ancona

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Gorici, na Rojcah: Juventus - Ruda; 15.00 v Trstu, Sv. Alojzij: San Luigi - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Bazovici: Zarja - Opicina; 15.00 na Proseku: Vesna - Cividalese

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Repnu: Kras - Primorje; 15.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Roianese - Breg; 15.00 v Miljah: Muggesana - Sovodnje

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Žavljah: Fincantieri - Gaja; 15.00 v Doberdolu: Mladost - CUS

NARAŠČAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - San Giovanni

NAJMLAJŠI

9.00 pri Domju: Fani Olimpia - Primorje A

ODBOJKA

ZVEZNI POKAL MOŠKI

17.30 v Vidmu, Ul. Marangoni: VBU - Valprapor Imsa

obvestila

ŠZ SOČA
obvešta, da bo občni zbor v torek, 6. oktobra ob 20. uri v pevski sobi v Rupl. Dnevni red: pozdrav predsednika; izvolitev predsednika občnega zbora; tajniško poročilo; blagajniško poročilo; razrešnica odboru; razprava o poročilih; volitve novega odbora; razno. Vabljeni!

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠZ BOR RINCES
sporoča, da poteka redna vadba za začetnike ob torkih in četrtkih od 17.15 do 18.45. V ta čas je zajeta tudi dodatna razgibalno-kondicijska telovadba. Interesenti se lahko prijavijo na društvenem sedežu, kjer prejmejo vse potrebne informacije.

ŠD BREG - KOŠARKA
obvešta, da bo prvi trening minibaseta v torek, 6. t.m., ob 16.30 v dolinski telovadnici.

SK DEVIN
organizira smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj za začetnike se bo pričel 9. t.m. ob 18. uri. Vpisovanje vsak torek na sedežu in Cerovljah ob 21. uri, informacije na tel. 220423 v večernih urah.

ŠD BREG - REKREACIJA
obvešta vse člane, da bo prva vadbeni ura v torek, 6. t.m. ob 21.00 v občinski telovadnici v Dolini. Toplo vabljeni vsi, predvsem novi člani.

ŠK KRAS - ODSEK ZA REKREACIJO
obvešta, da bo potekala rekreacijska telovadba za odrasle s sledečim urnikom: mlajša skupina ob torkih in četrtkih od 21.00 do 22.30 (prvi trening v torek, 6. oktobra); starejša skupina ob sredah od 17.30 do 18.30 in petkih od 9. do 10. ure (prvi trening v petek, 9. oktobra). Vljudno vabljeni.

NOGOMETNI KLUB BOR
vabi vse mlajše cicibane, ki jim je všeč nogomet, na treninge, ki so ob ponedeljkih na nogometnem igrišču v Bazovici, oz. ob četrtkih na nogometnem igrišču v Dolini od 15.30 do 17.00. Za tiste otroke, ki ne morejo priti sami na treninge, bo poskrbljeno za prevoz na igrišče in nazaj.

Danes bodo 1. kolo odigrali tudi v 3. amaterski nogometni ligi

Gaja: cilj prestop, Mladost: solidno prvenstvo

Danes se pričnejo boji za prvenstvene točke tudi v 3. amaterski nogometni ligi, v kateri sta zaposleni dve naši ekipi, padriško-gropajska Gaja ter doberdolska Mladost. Obe igraata v skupini E, spored 1. kola pa je naslednji: Union - Grado, S. Nazario - S. Vito, Lelio Team - Stock, Romana - Montebello, CGS - Don Bosco, Fincantieri - Gaja, Mladost - CUS. Za mnenje o novostih v ekipi, o ciljih in perspektivah smo vprašali predsednika obeh društev:

STANI KALC (predsednik Gaje): »V lanskem sezoni smo nedvomno doživeli veliko razočaranje, saj nihče ni pričakoval, da bomo izpadli iz lige. Prav zato smo letos zavihali rokave in se zavzeli, da za prvenstvo 3. AL sestavimo konkurenčno ekipo. Mislim, da smo v tem popolnoma uspeli: moštvo smo ojačili, a tudi pomladili. Zato ne skrivam ambicij, odločno jurišamo na končno zmago, saj večina naših novih nogometašev ima izkušnje iz 2. in 1. AL. Naloga kljub temu ne bo lahka, saj bo morda več konkurentov za napredovanje, vendar trenutno sam ne vem, katera ekipa meri na napredovanje. Po neuradnih vesteh sicer zgleđa, da si bosta prestop v naši skupini zagotovili prvi dve uvrščeni ekipi, kar pomeni, da so naša upanja še toliko večja.«

»Priprave so potekale v najboljšem redu, pod vodstvom novega trenerja Privileggi, ki je zadnji dve sezoni vodil trebenski Primorje in zato ima izkušnje v tej ligi. Nogometaši so resno delali, ekipa je dobro pripravljena,

večjih problemov trenutno ni in vsi nestrpno pričakujemo začetek prvenstva. Nekaj nogometašev smo letos odstopili (Zemanek, Lupo, Cermelj), nekateri (Loi, Ballarin in Crisman) pa letos ne bodo igrali z nami, čeprav so še vedno naši, Stranščak pa se je odpovedal igranju, vendar bo ostal v društvu kot odbornik. Napadalcu Volu, ki je imel lastno izpisnico, pa letos nismo obnovili pogodbe. Prav zaradi teh odstopov in odpovedi smo nabavili nekaj novih nogometašev in upam, da smo pri izbiri imeli srečno roko.«

SEZNAM NOGOMETAŠEV
VRATARJA: Paolo Sardi (59), Alessandro Baxa (70).

BRANILCI: Giuliano Pugliese (72), Michele Kalc (74), Roberto Masala (63), Goran Šuc (66), Davide Bullo (71), Denis Capolino (72), Max Gregori (61), Carlo Gabrielli (61), Alessandro Leban (67), Alessandro Majcen (74).

VEZNI IGRALCI: Maurizio Neppi (63), Marino Vengust (60), Paolo Craievich (71), Roberto Subelli (71), Aleksander Kalc (71), Ravel Gombač (73), Marco Gelussi (73), Diego Giursi (72), Fulvio Manuelli (67), Biloslavo (71).

NAPADALCI: Fabio Kosuta (63), Bruno Ghiotto (67), Andrej Majcen (72).

TRENER: Gianfranco Privileggi.
NOVI NAJEMI: Baxa (San Nazario), Masala (Olimpia), Alessandro Majcen, (S. Giovanni), Manuelli (Opicina), Kosuta (S. Marco), Biloslavo, Gelussi, Giursi (S. Luigi),

ODSTOPI: Zemanek (Vesna), Lupo (Portuale), Cermelj (S. Luigi).

BRUNO RUPEL

DARIO GERGOLET (predsednik Mladosti): »Lanska sezona za nas ni bila uspešna, zato je prišlo v ekipo do precejšnjih sprememb. Obdržali smo mlade, katerim pa smo priključili nekaj bolj izkušenih nogometašev.«

Vaš cilj?

»Naš cilj je uvrstitev od sredine lestvice proti vrhu.«

Menite, da je moštvo tega sposobno?

»Ko se bo uigralo, bo tega sposobno.«

Kakšne so bile priprave?

»V glavnem so potekale na igrišču, saj smo odigrali nekaj prijateljskih srečanj, a zaradi poškodb in delovnih obveznosti niti enega v standardni postavi.«

Kakšen vtis imate po teh tekmah?

»Treba bo še precej dela, novi igralci se morajo še ujeti z ostalimi.«

Imate novega trenerja...

»Lani je ekipo vodil Lepore, letos pa jo je prevzel Ivan Faganel, ki je že skrbel za mladinske postave Vozil iz Nove Gorice, bil pa je tudi pri Adrii iz Renč.«

Imate vse sektorje dobro pokrite?

»Moramo ojačiti obrambo, napad naj bi bil kompleten, čas pa bo pokazal, če bo treba kaj poseči še v vezni vrsti.«

Vam odgovarja, da ste za prvenstvo vključeni v tržaško skupino?

»Nikakor, prav razočaran sem. Ne znam si predstavljati, kako se bodo naši igralci znašli na peščenih terenih, ki so na Tržaškem v veliki večini, a tudi navijači nam na taka daljša gostovanja ne bodo sledili.«

Kako pa je na mladinskem področju?

»Mladinskemu sektorju posvečamo veliko pozornost in nam tudi daje največ zadoščenja, na tem področju pa sodelujemo s Sovodnjami in Juventino. Cicibani in najmlajši nastopajo pod imenom Mladost, začetniki pod imenom Sovodnje, under 18 pa Juventine. Za najmlajše skrbi Dario Frandolič, za cicibane pa Zupan, vratar Vozil.«

SEZNAM NOGOMETAŠEV

VRATARJI: Diego Gergolet (72), Massimo Baldan (70), Igor Marušič (72).

BRANILCI: Luka Colja (71), Sandro De Lorenzo (70), Aleksander Devetta (73), Dario Gergolet (61), Dean Gerin (74), Aleksander Kobal (65).

VEZNI IGRALCI: Ivan Marušič (65), Roberto Feresin (51), Massimo Culata (70), Massimiliano Argentin (70), Livio Gergolet (63), Giovanni Cocco (71).

NAPADALCI: Dean Simone (71), Roberto De Mori (70), Roberto Blason (59), Massimiliano Bidut (70).

TRENER: Ivan Faganel.

NOVI NAJEMI: Blason (Fincantieri), Bidut (Ronchi), Dean (Fogliano), De Mori (Audax), Feresin (Vermigliano).

ODSTOPI: Robert Devetta (Isonzo S.Pier), Massimiliano Sittà (Poggio), Nicola Beltrame (Begliano).

Nogometni turnir v Barkovljah v polnem teku

Še nekoliko preveč zagnanosti

Po dveh letih je v barkovljanskem društvu spet zaživel nogometni turnir 5:5 za amaterske igralce. Na letošnje izvedbo se je vpisalo sedem ekip, ki se najprej merijo v kvalifikacijskem delu, zatem pa se bodo prve štiri uvrščene srečale še v polfinalnih dvobojih, prva proti četrti ter druga proti tretji. Iz teh srečanj bosta izšli imeni finalistov.

Doslej so odigrali deset tekem, nekatera srečanja so potekala »enosmerno«, nekajkrat pa smo bili priča enakovrednim in celo preveč napetim spopadom, tako da bi bilo primerno, da se udeleženci spomnijo, da gre le za prijateljsko "izmenjavanje brc."

Seznami ekip:

XI. ZONA: Poljšak, Giorgianni, Delneri, Bianco, Zuppello, Stefani, Bellusi, Vascotto, Visentin.

P.S. DROGONS: Korošič, Štefančič, Babič, Zucca, Mahorič, Sulčič, Cherin, Tence, Bertesina, E. Sedmak.

KUSE: Gregori, Mosetti, Seražin, Petaros, Pelizon, Udovič, Furlan.

HULIGANI BARKOLANI: Presl, Bajc, Pavlica, Pertot, Doles, Tence, Kafol, Ilič, Veljak.

ITALPETROLI: Lasič, Škerl, Vaccaro, Bibalo, Finodotto, Rottondaro, Ligotti, Sau, Sassonia, Bonat.

G.S. AGRICOLI: Dessi, Norelli, Paglino, Virdis, Musso, Marucci, Montalto, Berti, Medeat, Cianfrocca.

BIVŠE MRHE: Betocchi, M. Jogan, Sluga, Volk, V. Jogan, Smotlak, Bandi, Sedmak, Callin.

DOSEDANJI IZIDI: Italpetrol - Agricoli 2:0 BB; Italpetrol - Kuse 2:9; Drogons - XI. zona 0:2 BB; Drogons - Huligani 5:13; Agricoli - Kuse 1:9; Agricoli - Huligani 2:6; Kuse - XI. zona 3:3; Kuse - Mrhe 7:8; XI. zona - Mrhe 5:4; Mrhe - Huligani 7:3.

LESTVICA: Kuse (4 odigrane tekme) in XI. zona (3) 5 točk, Mrhe (3) in Huligani (3) 4, Italpetrol (2) 2, Drogons (2) in Agricoli (3) 0 točk.

SPORED PRIHODNJEGA KOLA: jutri, 5.10 ob 20.30: Bivše Mrhe - Drogons; v sredo, 7.10 ob 20.30: Italpetrol - Bivše Mrhe, ob 21.30: XI. zona - Huligani. (VJ)

Uspel 5. rally »Odprta meja«

Tudi 5. izvedba avtomobilskega rallyja »Odprta meja«, ki je bil kratkim v Dolini, je povsem uspel. Zmagal je Franco Quintarelli na fiat 127 pred Enzom Cunegom na fiat 500 (oba iz Veneta). Eden od glavnih favoritov, Tržačan Faustino Zandonà, ki je že trikrat slavil na tej dirki, pa je imel zvrhano mero s svojim fiat 850 in je zasedel le 22. mesto. Na sliki M. Magajne na startu 5. slaloma »Odprta meja«.

V 1. kolu ženske namiznoteniške A lige Kljub povsem solidni igri se Kras ni izognil porazu

Trener Krasa Matjaž Šercer

V uvodni tekmi prvoligaškega prvenstva so mlade krasovke pogumno nastopile proti močni postavi veronskega San Marca. Visok poraz 5:0 pa ne odraža pravega stanja moči v Krasovem taboru, saj so naša dekleta pokazala dobro igro. Mrzel tuš je bila seveda Kitajka, ki je večša tako v napadu kot v obrambi in je bila za naše dejansko »daljni vzvod«. Dobro pa sta se odrezali Radovičeva in Simonetova. Obe sta odvezli set Pannovi (1. kategorija, št. 9), katere igra je stabilna v vsaki situaciji. Številki 1 na državnih lestvicah 2. kategorije, Dinijevi, se je zelo dobro upirala Krasova nova moč Ana Bersan, le da je v ključnih trenutkih izbrala napačen odgovor. Skratka, vse tri krasovke niso bile povsem brez možnosti za zmago, izključujoč seveda Kitajko. Prav zaradi slednje je prevladala občutek, kako zelo bi Kras potreboval tujko. Zaradi njene demonstracije moči so vrline naših po krivici zbledeli. Prvenstvo pa se je šele začelo in mlade krasovke ne bodo kar tako vrgle puške v koruzo. Pregovor pravi: slab začetek, dober konec. Upajmo, da bo veljal tudi za Krasove prvoligašice.

KRAS KORUM - SAN MARCO 0:5
Simoneta - Xu Hong 0:2 (8:21, 14:21); Bersan - Dini 0:2 (17:21, 17:21); M. Radovič - Pann 1:2 (21:19, 13:21, 14:21); Bersan - Xu Hong 0:2 (7:21, 9:21); Simoneta - Pann 1:2 (15:21, 21:19, 14:21)

MOŠKA B-1 LIGA

Moška Krasova postava je slavila zmago proti goriški Legi nazionale. Številno občinstvo je spravil na noge Krasov tretji mož (kot smo ga doslej imenovali) Marjan Milič (3. kategorija, št. 129 ex-aequo). V tretji tekmi je končno pokazal, kaj zna. V napetem dvoboju si je privoščil najboljšega nasprotnikovega igralca, Urizija (2. kategorija, št. 14). Oba seta sta bila odigrana na nož (24:22, 22:20). Urizio in tovariši so v Zgoniku v triurnem dvoboju prepotili sedem srajc: Mersi, ki je osvojil dve čisti točki, je sicer nesre-

no izgubil proti Uriziu, zato pa je moral piko na i postaviti Igor Milič proti Saltariniju. Včerajšnja zmaga krasovcev je bila zares veličastna, hkrati pa tudi poslovilna za Mersija, ki bo čez nekaj dni oblekel vojaško sunknjo.

KRAS ACTIVA - LEGA NAZIONALE 5:3
M. Milič - Saltarini 0:21 (20:22, 14:21); Mersi - Donda 2:0 (21:8, 21:8); I. Milič - Urizio 0:2 (14:21, 17:21); Mersi - Saltarini 2:0 (21:13, 21:11); M. Milič - Urizio 2:0 (24:22, 22:20); I. Milič - Donda 2:0 (21:8, 21:19); Mersi - Urizio 1:2 (21:8, 19:21, 21:23); I. Milič - Saltarini 2:0 (21:12, 21:16)

ŽENSKA C LIGA

Naraščajnicam je zmaga ušla iz rok, saj so s tesnim 3:2 izgubile proti Chiadinu. V posameznih tekmah sta točki osvojili Vanja in Katja Milič proti Buttelli, proti Polijeji pa sta bili tik pred zmago. Vanja je z njo odigrala tri sete, Katja pa je oba izgubila na 19. V dvojicah sta igrali Vanja in Erika Radovič, vendar so Tržčanke v tretjem setu obrnile tekmo v svojo korist. K zmagi gostij se seveda prispevala največ izkušenost veteranke Polijeve (starostna razlika napram krasovkam je bila 33 let).

CHIADINO - KRAS 3:2
V. Milič - Poli 1:2 (18:21, 21:12, 13:21); K. Milič - Buttelli 2:0 (21:9, 21:18); V. Milič, E. Radovič - Poli, Buttelli 1:2 (19:21, 21:12, 13:21); K. Milič - Poli 0:2 (19:21, 19:21); V. Milič - Buttelli 2:0 (21:18, 21:11). (J.J.)

Državni namiznoteniški turnir

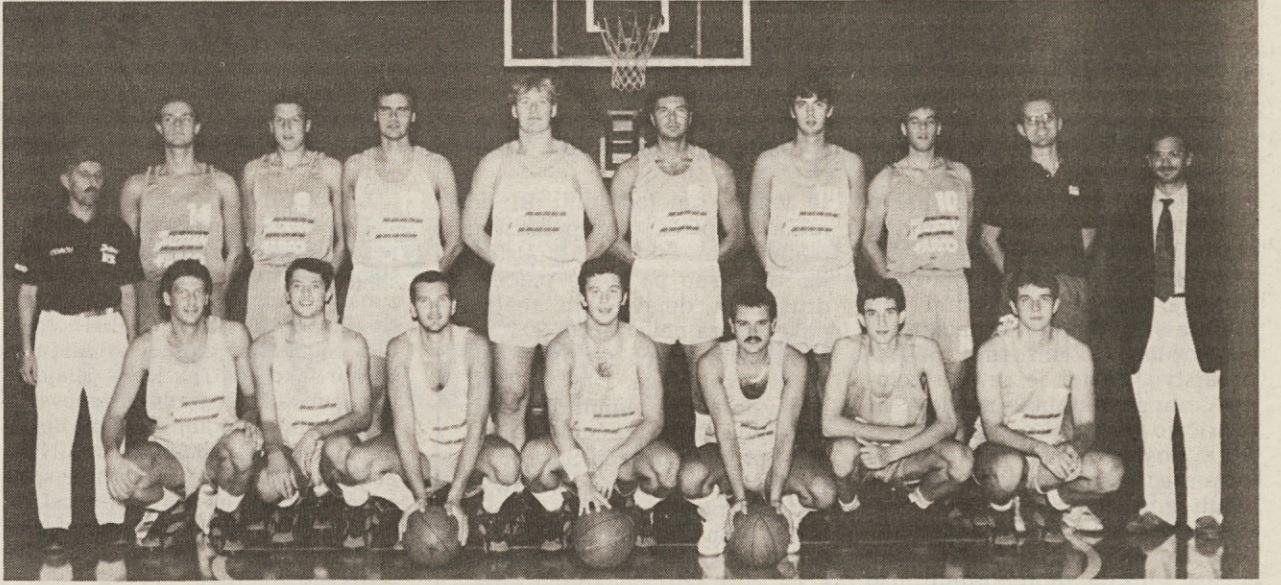
Posegova odlična

V preteklem tednu je bil v Fossanu pri Cuneu prvi od 3 državnih namiznoteniških mladinskih turnirjev, veljaven za uvrstitev na absolutni državni turnir. Udeležili so se ga tudi trije zastopniki Bora Rinces, in sicer Lara Posega ter Mitja in Marko Petelin.

Brata Petelin sta tokrat prvič igrala v kategoriji mladincev in sta torej imela za nasprotnike že bolj izkušene igralce. V konkurenci 65 igralcev te kategorije se zato nista uspela prebiti v višja kola.

Odlično pa se je odrezala Lara Posega, ki je začela letošnjo sezono z osvojitvijo zavidljivega 2. mesta. V nižjih kolih je zmagovala zelo prepričljivo, prav tako v četrtfinalu, v polfinalu pa se je srečala s Cannillijevo, katero je premagala z 2:1. V finalu je prvi niz proti Andrenijevi izgubila zelo tesno (21:19), v drugem setu pa je že prepričljivo vodila s 16:10, vendar je zašla v krizo in ni zbrala niti točke več ter niz predala z 21:16. (M.P.)

Jadran TKB drevi ob 18. uri v Trstu v košarkarski B ligi Prvi domači nastop

Jadran TKB (na sliki D. Križmančiča) se bo danes po dveh letih nastopanja v C ligi predstavil svojemu občinstvu spet v konkurenci drugoligašev. Jadranovi košarkarji bodo namreč danes ob 18. uri v športni palači v Trstu v 2. kolu B lige igrali proti moštvu Maquet iz Ancone, za katerega igra tudi Tržčan Laudano.

Po neuspešnem startu v Faenzi so jadranovci danes resno namenjeni osvojitvi prvi prvenstveni par točk, čeprav se vsi v Jadranovem taboru zavedajo, da naloga bo izredno težka, saj je Ancona v 1. kolu zanesljivo odpravila Ozzano. Jadranovi košarkarji upajo tudi, da bo v športni palači kar lepo število navijačev, kajti prav podpora občinstva je še kako potrebna v tem, zelo zahtevnem prvenstvu.

Kadetski košarkarski turnir

Kontovel v finalu

POLFINALE: Kontovel - Libertas 104:82 (46:33); Kraški zidar - Bor 78:56 (40:25).

DANES: 9.30 finale za 3. mesto: Bor - Libertas; 11.00 finale za 1. mesto: Kontovel - Kraški zidar. Obe tekmi bosta v telovadnici »Portuale« v Briščikih.

Turnir naraščajnikov

FINALE ZA 3. MESTO: Ferrovio - Bor 94:78 (44:34); **FINALE ZA 1. MESTO:** Don Bosco - Intermuggia 91:72 (49:34).

Naši ekipe včeraj v 1. kolu košarkarske D lige Odličen start borovcev (+30) Poraz okrnjenih Kontovelcev

JESOLO - BOR RADENSKA 68:98 (34:45)
BOR RADENSKA: Samec 2 (1:1 za 2); Simonič 22 (5:7, 2:3 za 3, 4:8 p.m.); Debeljuh 11 (2:3, 1:4, 4:4); Smotlak 22 (7:9, 0:1, 8:8); Persi 16 (4:11, -, 8:9); Grbec 4 (1:3, -, 2:2); Barini 8 (2:8, -, 4:6); Poretti 5 (2:4, -, 1:2); Monticolo 8 (4:7); Perčič 0 (0:2, -, -); trener Sancin.

PM: 31:39. **SON:** 28. **PON:** Samec (38), Monticolo (39). **TRI TOČKE:** Simonič 2, Debeljuh 1.

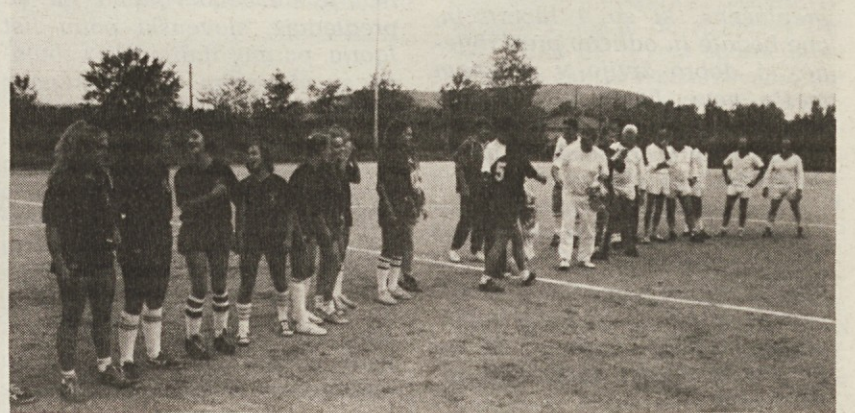
Borovci so sinoči odlično začeli nastope v D ligi. V polni dvorani v Jesolu so bili naši v premoči od prve minute do konca tekme. V 5. minuti so naši vodili z 10:4, v 10. min. z 20:11, v 15. min. s 33:27. V končnici polčasa pa je borovcem uspelo povečati prednost na 11 točk. V tem prvem delu srečanja sta sodnika dosodila našim kar 18 osebnih napak, kar je dalo pomisliti, da bodo naši v ostalem delu tekme imeli zelo velike težave v obambi. V začetku drugega polčasa so naši prevzeli vajeti igre v svoje roke in mirno odigrali v napadu, tako da so se z dleim izidom 19:0 dokončno oddaljili od domačinov, z zares lepimi in odločilnimi protinapadi. Nasprotniki so tedaj vidno popustili na naši so prednost stalno povečali, 66:39 v 30. min, 85:53 v 35. min.

Po tekmi je trener Sancin dejal: »Imeli smo srečo, da smo začeli prvenstvo proti šibki ekipi, tako da smo lahko startali v prvi peterki z dvema igralcema letnika 1973. Veliko pa sta tudi odigrala še mlajša Samec in Grbec in odlično opravila svoje delo.« (U.A.)

ARTE BITTESINI - KONTOVEL 95:79 (48:34)

KONTOVEL: Sosič 8 (4:6), D. Gulič 12 (0:2), Hmeljak 1 (1:2), Grilanc 5 (1:2), W. Daneu, Paulina 21 (5:9), Kralj 2, Civarci 24 (6:8), A. Daneu 4 (2:2), Vodopivec 2 (2:2); trener: M. Ban.

Privlačna pobuda v Dolini

Na dolinskem nogometnem igrišču se je v soboto zbral res številno občinstvo, ki si je lahko ogledalo izenačeno, borbeno in zabavno tekmo med Bregovimi navijačami in Bregovimi »debeluhi«. Srečanje se je zaključilo z neodločenim izidom in nato s skupno družabnostjo. Zasluga za organizacijo tekme gre predvsem Fulviu Švari »Memo«, dolgoletnemu Bregovemu trenerju in igračju. **MISS NAVIJAČICE - DEBELUHI 5:5 (0:3)**
STRELCI: za »Miss navijačice« Petaros (3), Laurica in avtogol; za »Debe-

PON: Sosič (37), Grilanc (39), W. Daneu (40).

Okrnjenim Kontovelcem je bil na težkem gostovanju v Gorici usoden predvsem prvi polčas in začetek drugega. V 23. minuti so namreč naši košarkarji izgubljali kar z 22 točkami razlike (34:56), nakar pa so zaigrali kot preroreni in z odlično obrambo 1-3-1 zmanjšali zaostanek na samih 7 točk (53:60). Tudi v 35. min. so Kontovelci zaostajali le za 7 točk (62:69), nakar so gostitelji zadeli »trojko« in spet dobili potrebnega elana, da so si priigrali zanesljivo prednost in tako tudi zasluženo zmagali.

Od posameznikov naj omenimo dober nastop Robija Pauline in Civarčija ter vseh mladih, ki so tako, kljub porazu, spodbudno pričeli nastope v četrtligaškem prvenstvu. (L. Furlan)

SINOČNJI IZID: SGT - Intermuggia Dino Conti 70:75.

Nogometno prvenstvo najmlajših Uspeh Primorja

PRIMORJE B - DOMIO 3:1 (1:1)

STRELCA: Manzin (2), Škrl. **PRIMORJE:** Gruden, Križmančič, Iozza, Gregori, Sardo, Zornada, Ostrovska, Kariš, Manzin, Milič, Vaselice (12 Budin, 13 Škrl, 15 Blažina, 16 Tence).

Na blatnem igrišču sta se ekipi enakovredno borili. Takoj na začetku je Domio povedel zaradi nepazljivosti domače obrambe, nakar so naši reagirali in takoj izenačili: po podajji Kariša je namreč Manzin povedel z glavo.

V drugem polčasu so naši še dvakrat zadeli mrežo, najprej z Manzinom in nato s Škrlom. Poleg tega so naši imeli še druge priložnosti, ki pa jih niso izkoristili. Pohvalo zaslužita predvsem Kariš in Manzin za prikazano borbenost in požrtvovalnost. (Gorazd)

V sinočnih srečanjih v zveznem ženskem odbojkarskem pokalu Slogašice in borovke praznih rok

CUS VIDEM - KOIMPEX 3:2 (15:9, 13:15, 15:7, 5:15, 15:12)

SLOGA KOIMPEX: Sosič, Ukmar, Garbini, Fabrizi, Gregori, Škerk, Pittino, Zotti, Brisco.

Slogašice so prikazale solidno igro, vendar so nastopile v nepopolni postavi in na koncu jim je manjkalo moči. Začetek sicer ni bil najboljši (pomankljiv je bil zlasti servis), nakar pa jim je vse bolj šlo od rok in zadnji niz je bil povsem izenačen. Odločile so res malenkosti, med katere sodijo tudi nekateri posegi sodnika, ki bi lahko bil tudi bolj objektivni. (Inka)

BOR - RANDI SANGIORGINA 0:3 (12:15, 8:15, 6:15)

BOR: Nacinovi, Maver, Grbec, Gregori, Vodopivec, Gustini, Flego, Cok, Pitacco, Azman.

Razlika med ekipama je bila očitna, saj bodo borovke igralce v C-1 ligi, Sangiorgina pa v B-1. Kljub temu je bil prvi niz dokaj izenačen, naša dekleta so celo povedla z 12:10. Kaj več pa niso zmožle. Vsekakor lahko rečemo, da so igrala solidno, zadovoljile so zlasti mlajše, ki so prvič igrala na tem nivoju. Še največ težav jim je povzročal sprejem servisa, predvsem ob mreži pa je bila razlika zelo opazna, bodisi v višini kot v telesni moči.

Vsekakor je Bor tokrat dosegel največ, kar se je dalo, in pokazal več pozitivnih kot negativnih plati. Med prve gotovo sodijo požrtvovalnost, nekaj uspešnih napadalnih akcij in tudi več učinkovitih blokov kot običajno. Do prvenstva je še mesec dni in dotle se da še marsikaj izpiliti. Med negativne pa spadajo številni zgrešeni servisi, pa še kritje bloka in postavitev v polju.

DEŽELNI POKAL MOŠKI

SLOGA - BOR 3:0 (15:5, 15:9, 15:9)
SLOGA: Čač, Božič, Riolino, D. in A. Kralj, Strajn, Pahor, Cisolina, Kerpan, Jercog, Maver.

BOR: Koren, Pavlica, Coloni, Furlančič, Gombač, Chert, Marega, Stolle, Brezich, Caputi.

Lahko rečemo, da je derbi med Slogo in Borom razočaral, saj igra ni bila enakovredna in je trajala vsega skupaj 44 minut. Bor namreč še ni povsem uigran, tudi zaradi sprememb, do katerih je prišlo v ekipi, v katero so bili iz 1. divizije vključeni štirje mladi. Vsekakor je zelo dobro igral Marega, Furlančič pa je bil zanesljiv pri sprejemu, kjer je Bor nasploh šepal, in marsikaj rešil.

Na drugi strani je Sloga igrala na nivoju dosedanjih priprav in je v bistvu opravila dober test. Na parket je stopilo 10 igralcev, torej vsi razen prvega podajača Čača (njegov doprinos tokrat ni bil potreben): zelo soliden je bil center Božič, kot podajalec pa se je odrezal Strajn, a ostali so pokazali, kar se je od njih pričakovalo. (Inka)

TORRIANA - SOČA SOBEMA 2:3 (15:8, 15:11, 10:15, 5:15, 7:15)

SOČA SOBEMA: Š. in I. Cotič, Battisti, Muscau, Klede, Braini, Čevdek, Soban, Pahor.

Na gostovanju v Gradišču je Soča Sobema osvojila drugi par točk v deželnem pokalu. Sočani so tokrat stopili na igrišče nekoliko demotivirani in so nasprotnikom prepustili prva dva niza. V nadaljevanju pa so zaigrali bolj odločno in zlahka prišli do zmage. Omeniti je treba še, da so sočani bili v okrnjeni postavi, brez podajača Marka Tosiča, kar je vplivalo na njihovo igro.

DEŽELNI POKAL ŽENSKO

SLOGA KOIMPEX - SOKOL INDU LES 1:3 (15:7, 15:17, 13:15, 5:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Milkovič, Maja in Martina Kosmina, Spacal, Milič, Čebulec, Ferluga, Fonda, Brišnik.

SOKOL INDULES: Pertot, Vidali, Škerk, Drasič, Brumat, Marucelli, L. in T. Masten, Lupinc, Vižintin, Košuta.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360, Fax 067/72441.

Oglašni: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglašni 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 9.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

nedelja, 4. oktobra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Cian italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Gospodarska zbornica zapela »de profundis« slovenskemu gospodarstvu

LJUBLJANA — Kar nekaj gospodarstvenikov je uvodno besedo podpredsednika Gospodarske zbornice Slovenije Dagmarje Šusterja na zadnji seji Upravnega odbora označilo kot nekrolog slovenskemu gospodarstvu. Šuster je seveda celovito orisal aktualne razmere, ki pričajo o hudi krizi slovenskega gospodarstva. Navedel je namreč vrsto izrazito negativnih gospodarskih gibanj v letošnjih osmih mesecih. Industrijska proizvodnja se je v tem času znižala za rekordnih 15,6 odstotka, precejšen padec pa je zaznaven tudi v prometu (25 odstotkov), gradbeništvu (11 %) itd. Izvoz slovenskega gospodarstva se je v tem času nominalno sicer povečal za 1,6 odstotka, upoštevač intervaltarne spremembe pa za približno 2 odstotka znižal. Inflacija je v devetih mesecih dosegla 79,5 odstotka. V prvem četrtletju je bila mesečna rast povprečno 12,6 odstotka, v drugem se je rast znižala na 5,8 odstotka, v tretjem kvartalu pa je znašala nekaj več kot 2 %. V zbornici opozarjajo, da je bila inflacija septembra še vedno 191,5 % v primerjavi z lanskim septembrom, v devetih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta pa kar 257-odstotna. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da je bilo v avgustu v Sloveniji kar 1786 gospodarskih podjetij z blokiranimi žiro računi nad pet dni. V teh podjetjih je bilo zaposlenih 36 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu, ali več kot 190.000 delavcev. Tudi finančni podatki polletnega poslovanja pričajo, da se že četrto leto nadaljuje gospodarjenje z izgubo (v prvem polletju znaša 56,2 milijarde tolarjev). To pa po besedah Šusterja pomeni, da bi slovensko gospodarstvo moralo že zdavnaj v sanacijo ali stečaj, če bi seveda bilo firma. Šuster je tudi citiral ugotovitev Bajtovega inštituta o tem, da so

se v letu dni (od julija 91 do julija 92) plače v gospodarstvu realno zmanjšale za 15,2 odstotka, istočasno pa so se plače v družbenih dejavnostih realno povečale za neverjetnih 20,2 %. V državni upravi so plače povečali realno za 1,1 %. Tudi javna poraba v zadnjih mesecih nadaljuje svoja uničujoča gibanja, kot jih je označil Šuster, saj je bila v juniju za 4,2, v juliju za 14 ter v avgustu za 14,6 % večja kot v enakih mesecih lani. In s kakšnimi ukrepi namerava GZS zaustaviti negativna gibanja in zagotoviti njihov vnovični vzpon? Čimprej je treba, kot je bilo slišati, odpraviti skupščinsko blokado pri sprejemanju za gospodarstvo usodno pomembne zakonodaje. Gre predvsem za lastninsko zakonodajo, pa tudi zakone, ki so vezani na sanacijo bančnega sistema in gospodarstva, na tuja vlaganja, itd. Zelo pomembna vloga je promocija slovenskega gospodarstva v tujini ter ohranitev in razširitev trgov. Na tem področju ni narejeno skoraj nič, ugotavljajo v Zbornici ter del krivice pripisujejo poleg državi tudi sebi. Med prioritetskimi ukrepi, ki naj bi slovensko gospodarstvo potegnili iz blata, Zbornica zahteva takojšnje znižanje davkov in prispevkov, kar naj bi prispevalo tudi k nujnemu znižanju prihodkov javne porabe. Slednje so zahtevali številni razpravljalci ki so hkrati tudi opozarjali, da se v tem predvolilnem času nedopustno malo pozornosti namenja perečim gospodarskim vprašanjem. V imenu slovenske vlade je minister za planiranje Davorin Kračun zatrdil, da se vlada zaveda težavnosti gospodarskega položaja ter da bo skušala ustvariti pogoje za normalno poslovanje podjetij, pri čemer si zlasti prizadeva znižati visoke stopnje obdavčevanja gospodarstva. (NIA)

Ali se mu bolj izplača zavezništvo s Srbi ali z Muslimani? Dvournna igra Mateja Bobana močno zapleta položaj v Bosni

LJUBLJANA — Čeprav je morda šlo le za diplomatski trik, ali pa, kar je manj verjetno, za politični spodrsalj, izjave bosenskega ministra za zunanje zadeve o »neadekvatnem« številu »sprtih strani v BiH«, torej tudi pogajalskih ekip, ne bi bilo treba kar tako odvreči. Haris Silajdžić je namreč ob predzadnjih ženevskih pogajanjih o notranji ureditvi Bosne in Hercegovine izjavil, da v BiH ne obstajajo tri, temveč le dve sprti strani in v tem okviru napovedal, da bo Mate Boban, vodja hrvaške pogajalske ekipe, v bodoče član »bosenskega državnega moštva«.

Predsednik hrvaške paradržave na bosenskohercegovski tleh je to izjavo oziroma napoved odločno demantiral, obenem pa »pojasnil«, da je pravzaprav on osebno v svojo ekipo potegnil Hrvata Miljenka Brkića, tamkajšnjega ministra in predsednika HDZ BiH, ter Mariofila Ljubičića, podpredsednika skupščine BiH, ki sta v Ženevo (do)potovala kot člana »uradne bosenske delegacije«.

S tem medijskem zares učinkovitim manevrom Boban, razen pri somišljenikih, vseeno ni kdove kako profitiral. Prej nasprotno. Zdi se namreč, da je začel tudi na srbski strani izgubljati kredit, čeprav z njo do sedaj v glavnem niti ni imel večjih težav, vsaj ko gre za stališča glede »razdelitve BiH«.

Da njegovem demantiju srbska stran ni povsem verjela, pričča tudi dejstvo, da je le-ta, za vsak slučaj, poiskala pojasnilo pri soproedsedniku Ženevske konference Cyrusu Vanceu. Bolje za njo bi bilo, da ga ne bi. Vance je Silajdžićeve izjave resda na neki način demantiral, v nadaljevanju pa dodal, da »mednarodna skupnost dviga roke od kantonizacije BiH«, kajti to je, je dejal, »le pretveza za etnično čiščenje v tej republiki«. Velja spomniti, da sta bila ravno vodja Srbov Radovan Karadžić in Hrvatov Mate Boban najbolj vneto zagovornika ideje o »kantonizaciji« Bosne in Hercegovine. Pomembno je tudi dejstvo, da sta lord Owen in Vance »retirala« Silajdžićeve ekipo kot državno ne pa kot »bošnjaško«, kar bi lahko bil

tudi prvi znak »erodiranja« pogajalskih pozicij hrvaške oziroma srbske strani. Kljub temu, da o čem takem ni trdih dokazov, vendar le obstajajo indici, ki kažejo na to, da nekatere zahodni krogi že nekaj časa srbsko oziroma hrvaško stran ne tretirajo kot predstavnike dveh od treh bosenskohercegovskih državotvornih narodov, temveč kot ekipo, ki predstavlja hrvaško oziroma srbsko nacionalno manjšino v Bosni in Hercegovini.

Srbska stran si je takšno pot sama izbrala, zdaj pa poskuša pritegniti še hrvaško oziroma Mateja Bobana, saj, kot verjetno računa, edino na ta način lahko »iztrži« nekakšno »srbsko pokrajino« oziroma »kanton« z elementarnimi državnosti. Od tod tudi Karadžićeva ponudba Bobanu o sklenitvi separatnega miru med Srbi in Hrvati v Bosni in Hercegovini. Modela naj bi bila tako imenovano »tomislavgrajsko bojišče«, kjer se Srbi in Hrvati še nekaj mesecev v glavnem medsebojno ne bojujejo, oziroma »centralnobosensko bojišče« (Kiseljak, Busavača), kjer Srbi in Hrvati od samega začetka vojne zelo »dobro sodelujejo« na račun, kot odkrito govorijo, »skupnega sovražnika«, namreč Bošnjakov. O vsesploš-

ni prekinitvi ognja med Srbi in Hrvati slednji še molčijo, verjetno tehtajo, katera opcija jim več prinaša.

Ce pristanejo, bodo »izgubili« Bosensko posavino, »okrepili« položaj »srbskih krajin« na Hrvaškem, istočasno pa se bodo znašli pred vojno ne le proti Bošnjakom, temveč tudi Hrvatom, zvestim Sarajevu oziroma Bosni in Hercegovini kot svoji državi. V nasprotnem primeru bodo morali opustiti sanje o »hrvaškem kantonu«, ki naj bi zajemal skoraj štiri deset odstotkov ozemlja BiH, sprejeti pa »regionalizacijo BiH« in sicer na način, ki sta ga že dogovorila Izetbegovićeva SDA in bosenskohercegovska ekspozitura Tudjmanove HDZ. Že omenjena Brkić in Ljubičić sta takšni ureditvi BiH že pritrtila.

Na koncu bo verjetno le odločal uradni Zagreb. Glede na dejstvo, da je od razvoja vojne in odnosov v BiH v veliki meri odvisen tudi bodoči položaj »srbskih krajin« na Hrvaškem, ni izključeno, da Hrvati, razen če ne bi šlo za vsesplošni mir v celotni BiH, Karadžićeve ponudbe ne bodo sprejeli, bodo pa Mateja Bobana »porinili« proti stranskemu tiru ali pa vsaj v »bosensko državno moštvo«. (NIA)

V bosanskih vrstah se bori vedno več deklet

(Telefoto AP)

BEOGRAD — Ura je deset zvečer. Dom Jugoslovanske armade je povsem v temi. Zraven, v Francuskoj 7 v domu književnikov kot običajno: polno, živahno, odlična hrana, najboljši golaž na svetu, srbske specialitete. Samo starega Iva ni več, umrl je pred dobrim letom.

Na Terazijah je temno, neprijetno. Ni več mladih ljudi, deklet v mini krilih, sploh ni več ljudi. Dobri poznavalci pa mi trdijo, da se motim. V centru je še živo, toda to niso več stari Beograjčani, temveč so ga zasedli srbski begunci iz Hrvaške in Bosne. Delijo se v več vrst: one ravnice in preplašene, ki so v taboriščih, one bogate in odlično preskrbljene, ki dobro živijo v glavnem mestu nove Jugoslavije, k tem sodijo tudi ministri in visoki birokrati raznih krajin, ki si iščejo dobro plačane službe in bežijo z nevarnih področij. Toda ton dajejo špekulanti, tihotapci, kriminalno podzemlje. In res, tudi nam je marke zamenjal v dinarje, seveda ne po uradnem kursu, takšen spreten begunec, ki na tak način odlično zasluži in odlično živi.

Ljudi pa ni iz preprostega razloga: nimajo denarja, da bi šli v lokale, nimajo bencina, da bi se kamor koli vozili. Bencina ni nikjer, je največja dnevna srbska in tudi predmet razgovorov. Z njim smo se srečali že na madžarsko srbski meji, kjer dolga, predolga, kolona vozil čaka na prehod. Vse skupaj nekoliko spominja na stare zlate čase, ko so srbski kupci oblegali Trst in ko so se

V Beogradu so prepričani da se Srbiji godi krivica

kolone vile od Sežane do mejnega prehoda. Samo vse skupaj je bolj bedno, umazano, razpuščeno. Tu se srečamo s prvimi ugotovitvami: »Zelo hudo je, samo Panić nas lahko reši.«

Carinica, klasična srbska lepota, je službeno vljudna, nič ne pregleduje, slovenski potni list Igorja, pa moj italijanski vzbujata spoštovanje, morda kanček zavisti, saj gre za dve državi, kjer je bencina in vsega dovolj.

Beograjski tisk ima na prvih straneh velike mastne naslove o izjavi predsednika zvezne vlade Milana Panića: »Nafta bo prišla pred zimo,« ali »Nafta za gretje bo dovolj«. Toda znotraj na bolj sramežljivih mestih pa so objavljene dramatične napovedi, da embargo še ni umaknjen, tudi če bi bil, ne bo denarja za plačanje, zmanjkalo bo gorilnega plina (uvoz iz SZ), ne bo dovolj elektrike, skratka »mnoge bo hudo zeblo«.

Konkretna pa je zadnja vest: za oktober so za 20 - 25 odstotkov znižali obseg bonov: vsak avtomobilist bo prejel bon za 15 in ne več za 20 litrov bencina, taksist za 260, ne več 350 litrov, kmetje pa po 5 litrov nafte na

hektar obdelovalne površine. V resnici pa so tudi boni le privid. Pred vsako črpalko je kilometrska vrsta potrpežljivih voznikov, ki čakajo noči in noči večinoma zastonj.

Trgovine so na videz še kar dobro založene. Toda, ko bolje pogledaš je to le fasada. V veleblagovnici na Terazijah je vsega polno, toda samo s srbskimi oznakami. Predvsem pa cene: prevedene iz dinarjev v lire in vsemogočne marke, niso nič nižje, celo višje kot na primer v tržaških trgovinah. Televizor milijon dvesto tisoč, moška srajca 50 tisoč, obleka pol milijona, kvaliteta, če lahko uporabljamo ta naziv, pa seveda v skladu s socrealističnim planskim gospodarstvom, embargom itd.

Izredno drag je hotel, vse pa kar je iz uvoza je v resnici rezultat tihotapstva in torej prenašanja iz rok v roke. Vse to draži blago, prinaša velike zasluške tihotapskemu podzemlju, ustvarja videz relativne založenosti trgovin, toda normalnemu človeku, ki živi s plačo v višini 100 mark, nič ne pomaga.

Gostilne so prazne, mleka ni. Ni ga, ker je odkupna cena prenizka, ker ni nafte za dovoz in

predvsem, ker je zmanjkala embalaža.

Prerokujejo: »Še slabše bo,« novinarski kolega pa potrjuje s pronicljivo analizo. Strateško se v srbski politiki in srbskem ravnanju ni nič spremenilo. Med Panićem, Miloševićem in predvsem Čosićem ni bistvenih razlik, opozicija pa je šibka. Spreminja se razmerje sil tudi v Beogradu, kjer je 150 tisoč militantnih beguncev, ki vplivajo na politično usmeritev. Zato se nadaljuje in se bo nadaljevala vojna v Bosni in Hercegovini, zato tudi nikogar ne ganejo preveč vesti iz Bosne, da so Srbi dosedaj pobili od 70 do 100.000 Muslimanov, zato tudi ni možno računati na ukinitve, ali vsaj omilitve embarga.

V armadi sta dve struji: militantna, v kateri so operativni oficirji, pripravljeni na nadaljevanje vojne in generalštabni, ki podpirajo Panića. Pri vsem tem ima vedno večjo vlogo in težo Zveza komunistov - stranka za Jugoslavijo, ki je v Srbiji še kako živa in povsod prisotna, predvsem pa je tipična vojaška stranka.

Posebno poglavje predstavlja volitve, ki naj bi spremenile

srbsko politično podobo. Volitve v zvezno jugoslovansko skupščino bodo, v ta namen so že sprejeli ustavni zakon.

Toda volitve v organe srbskih oblasti so veliko vprašanje. Vladajoča Miloševićeva socialistična stranka je namreč sklenila, da se jih lahko izvede samo na osnovi referendumu, ki bo prihodnje nedeljo. Toda istočasno tudi upravičeno pričakuje, da na njem ne bo 51 odstotkov volivcev. Referendumu se namreč ne bo udeležilo: 25 % Albancev, dober odstotek Muslimanov iz Sandžaka, zaradi splošne apatičnosti, nezaupanja in utrujenosti se bo krepko povečal že nekako normalno običajen odstotek abstinence, ki je v Srbiji vedno dosegal 20 %. Vse skupaj je krepko manj od polovice, za kar bo seveda poskrbela Miloševićeva stranka, ki je torej trdno še na oblasti.

Kneza Mihajlova ulica je še vedno polna trgovin, pred dvema letoma so jo preuredili in polepšali. Sedaj omet že odpada, blišč osrednje trgovske avenije milijonskega mesta je potemnel. V vseh razgovorih z ljudmi prevladujeta dva tona: strahotna utrujenost, nevera v vse, kar se že dogaja, istočasno pa tudi prepričanje, da oni niso ničesar krivi. Krivci so drugi: ustaški Hrvati, Tudjman, sedaj Muslimani, pa ves svet. Toda tudi upanja ni, morda rahlo pričakovanje čudeža, ki naj ga izposluje vsemogočni Panić.

BOGO SAMSA